

बढ्दाको चार वर्षपछि प्रहरीका वरिष्ठ सड्को ग्रेड समायोजन गर्ने निर्णय

नयाँ पद सिर्जना गरेर बढ्दा गरिएको करिब चार वर्षपछि सरकारले नेपाल प्रहरीका वरिष्ठ नायब निरीक्षक (वरिष्ठ सड्)को तलबमान र ग्रेड समायोजन गरेको छ ।

(विस्तृत पृष्ठ २)

कर्मचारी आन्दोलनमा लागेपछि सुदूरपश्चिमका स्थानीय तहको सेवा ठप्प

योजना कार्यान्वयन र बजेट खर्च प्रभावित, पालिकाले पठाएर प्रदेश सरकारलाई पत्र

(विस्तृत पृष्ठ ३)

कतारबाट विमान उपहार लिने ट्रम्पको निर्णय विवादमा

कतारले अमेरिकी राष्ट्रपतिको औपचारिक प्रयोगका लागि 'बोइङ ७४७-८' उपहार दिने भएपछि अमेरिकी राजनीति तरंगित

(विस्तृत पृष्ठ ६)

भ्भापामा पाइपलाइनमार्फत हजार घरमा बायोग्यास जडान गरिँदै

प्रधानमन्त्री केपी ओलीको 'घर-घरमा पाइपलाइनबाट ग्यास' योजना कार्यान्वयन गर्न आयल निगम अग्रसर, विकासत देशमा प्रयोग भइरहेको 'सिटी ग्यास पाइपलाइन' जडानका लागि काठमाडौँ विश्वविद्यालयमार्फत अध्ययन हुने

निजीकरण गर्न चल्दाचल्दैका दुई सरकारी सिमेन्ट उद्योग बन्द

१५ वैशाखको मन्त्रिपरिषद् बैठकले निजीकरण गर्ने निर्णय गरेको पाँच दिनपछि हेटीडा सिमेन्टको प्लान्ट बन्द, आइतबारदेखि उदयपुर सिमेन्ट पनि ठप्प

(विस्तृत पृष्ठ ७)

■ टेरामक्स खरिदमा तीन अर्ब २२ करोड भ्रष्टाचार

प्रक्रिया सुरु गर्ने पूर्वमन्त्री बस्नेतलाई मुद्दा, निरन्तरता दिने कार्की र बाँस्कोटालाई उन्मुक्ति

■ तत्कालीन सञ्चारमन्त्री मोहनबहादुर बस्नेतले क्षेत्राधिकार नाघेर ०७४ मा दूरसञ्चार प्राधिकरणले प्रस्ताव नै नगरेको टेरामक्स खरिद प्रक्रिया थाल्ने निर्णय गरे

मोहनबहादुर बस्नेत, तत्कालीन मन्त्री

● ३ अर्ब २१ करोड ८३ लाख

७७ हजार १८२ रुपैयाँ बिगो

● सार्वजनिक सम्पत्ति हानि-नोक्सानीमा

१० देखि १४ वर्षसम्म कैद र ५० हजारदेखि

एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना

● सांसदका रूपमा विशिष्ट पदाधिकारी

भएकाले उनलाई अरू तीन वर्षसम्म कैद

सुवास भट्ट / नयाँ पत्रिका

नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणको टेलिकम्युनिकेसन ट्रान्जिफर मोनिटरिङ एन्ड फ्रड कन्ट्रोल सिस्टम (टेरामक्स) खरिद प्रक्रियामा करिब तीन अर्ब २२ करोड रुपैयाँबराबर भ्रष्टाचार भएको आरोपमा पूर्वमन्त्रीसहित १६ विरुद्ध विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरिएको छ । अख्तियारले बिहीबार दायर गरेको मुद्दामा तत्कालीन सञ्चारमन्त्री एवं कांग्रेस सांसद मोहनबहादुर बस्नेत मुख्य प्रतिवादी छन् ।

» पृष्ठ ९ मा क्रमशः

एक वर्षअघि नै अनुसन्धान सकिए पनि अदालत लगाएको थिएन मुद्दा

०७५ मै उजुरी परे पनि अख्तियारले ०८० देखि टेरामक्स खरिदमा भएको अनियमितताबारे छानविन थालेको थियो । तीनजना तत्कालीन सञ्चारमन्त्री प्रत्यक्ष मुख्यको यो प्रकरणमा सुर्देखि नै राजनीतिक लडिड पनि संगसंगै चलिरहेको थियो । त्यसको प्रभाव अख्तियारले मुद्दा दायर गर्ने वेलासम्म देखियो । अनुसन्धानका क्रममा तीनै मन्त्री, सचिवहरूसहित करिब ६० जनाको बयान अख्तियारले लिएको थियो । करिब एक वर्षअघि नै अनुसन्धान पनि सकाएको थियो । तर, उच्चपदस्थहरूलाई उन्मुक्ति दिन भइरहेको राजनीतिक दबाबका कारण अख्तियारले औपचारिक निर्णय गर्न सकेको थिएन । अहिले तत्कालीन दुईजना मन्त्री र सचिवसहितलाई उन्मुक्ति दिएर मुद्दा दायर गरिएको छ ।

■ निरन्तर धर्नामा लघुवित्तपीडित

माइतीघरमा धर्नामा बसेका लघुवित्तपीडितहरू । लघुवित्त संस्थाले ऋणीलाई फेरेर दबाव दिएर थितो लिलाम गर्न थालेको भन्दै लघुवित्तपीडित गत चैत तेस्रो सातादेखि प्रदर्शन र धर्नामा छन् । तस्बिर : सजित परियार / नयाँ पत्रिका

■ अध्यादेश ल्याएर गरिएका ५२ संवैधानिक नियुक्ति प्रकरण

साढे चार वर्षपछि बल्ल सकियो सुनुवाइ, २८ जेठमा निर्णय आउने

शिल्पा कर्ण / नयाँ पत्रिका

तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी ओलीको पालामा अध्यादेश ल्याएर गरिएका ५२ संवैधानिक नियुक्तिको वैधताबारे दायर मुद्दामा साढे चार वर्षपछि बल्ल निर्णय आउने भएको छ । बिहीबार अधिवक्तहरूको जवाफी बहससँगै सुनुवाइ सकिकाएपछि सर्वोच्च अदालतले २८ जेठका लागि निर्णय सुनाउने (निसु) मिति तोकेको हो ।

दुईपटक गरेर संवैधानिक परिषद्ले ५८ संवैधानिक पदाधिकारी नियुक्त गरेकामा ६ जनाले नियुक्ति बुझ्न अस्वीकार गरेका थिए । त्यतिवेला ओलीले प्रतिनिधिसभा विघटन गरेका कारण ५२ पदाधिकारी संसदीय सुनुवाईविना नै पदमा नियुक्त भएका थिए । उनीहरूको नियुक्तिविरुद्ध सर्वोच्चमा दर्जनभन्दा बढी रिट परेका थिए । जसलाई गत ३० माघदेखि हेर्दाहेर्दैमा राखेर सुनुवाइ गरिएको थियो । १० दिनसम्म सुनुवाइ गरेपछि ११औँ दिनको अन्तिम सुनुवाईपछि निसु तोकिएको हो । मुद्दामा प्रधानन्यायाधीश प्रकाशमानसिंह राउतका साथै

» पृष्ठ ९ मा क्रमशः

■ संवैधानिक परिषद्ले

यसरी गरेको थियो सिफारिस

तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी ओलीले संसद् विघटन गरेर अध्यादेशका आधारमा संवैधानिक निकायहरूमा पदाधिकारी र सदस्यहरू नियुक्ति अगाडि बढाएका थिए । संवैधानिक निकायमा नियुक्ति ६ सदस्यीय संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा हुन्छ । जसमा प्रधानमन्त्री अध्यक्ष र प्रधानन्यायाधीश, राष्ट्रिय सभा अध्यक्ष, सभामुख, उपसभामुख र विपक्षी दलको नेता सदस्य रहन्छन् । पूर्ण सहमति नभए गणपूरक संख्या पुर्‍याएर अर्थात् चारजनाको सहमतिमा सिफारिस गर्न सकिने व्यवस्था थियो । तर, त्यति वेला शिवमाया तुम्बाहाङ्ग्रेले राजीनामा दिएपछि उपसभामुख पद रिक्त थियो । संसद् विघटन गरेर अध्यादेशको आधारमा देश चलाउन खोजेपछि तत्कालीन सभामुख अग्नि सापकोटा र विपक्षी दलका नेता कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवाले परिषद् बैठक बहिष्कार गर्दै आएका थिए । त्यसपछि सरकारले अध्यादेशमार्फत 'तत्काल बहाल रहेका बहुमत सदस्य उपस्थित भए गणपूरक संख्या पुगेको मानिने' अर्थात् तीनजना मात्रै उपस्थित भए पनि निर्णय वैध हुने व्यवस्था गरेको थियो । उक्त व्यवस्थामा टेकेर प्रधानमन्त्री ओली, प्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर जबरा र राष्ट्रिय सभा अध्यक्ष गणेशप्रसाद तिमल्सिना गरी तीनजनाको बैठकले विभिन्न आयोग तथा निकायमा पदाधिकारी र सदस्य सिफारिस गरेका थिए ।

रवि पक्षलाई पेसीको सूचना नै नदिई पोखरा उच्च अदालतमा एकतर्फी सुनुवाइ

अन्य स्रोतबाट जानकारी पाएपछि रवि पक्षले स्थगितको माग राख्दै कानुन व्यवसायीमार्फत निवेदन दर्ता गराए पनि रोकिएन सुनुवाइ

पोखरामा रोहितराज पराजुली

सूर्यदर्शन सहकारी हिनामिना प्रकरण मुद्दामा रास्वपा सभापति रवि लामिछाने पक्षलाई पेसी तोकिएको सूचना नै नदिई उच्च अदालत

पोखराले बिहीबार एकतर्फी सुनुवाइ अघि बढाएको छ । रविलाई ६५ लाख धरोटीमा छाड्ने कास्की जिल्ला अदालतको आदेशविरुद्ध उच्चमा दायर अपिल (७३ नम्बरको निवेदन)मा सुनुवाइ पेसी बिहीबारका लागि तोकिएको थियो । तर, पेसी तोकिएको सूचना रवि, छवि लाल जोशी र रामबहादुर खनाल तीनैजनालाई नदिई सुनुवाइ थालिएको हो । रविका कानून व्यवसायी रोहित बाँस्कोटाले भने, 'हामीलाई पेसीबारे कुनै जानकारी दिइएको थिएन, तयारी गर्न

» पृष्ठ २ मा क्रमशः

प्रत्यर्थी पक्षलाई सूचना दिई, प्रतिवाद्को अवसर दिएर मात्र आदेश परिवर्तन गर्न सकिन्छ ।' साथै, यस्तो सूचना सोही मुद्दा चलिरहेको अदालतमार्फत नै दिनुपर्ने व्यवस्था पनि सो आदेशमा उल्लेख छ ।

किर्ते जाहेरवालामा नाम राखेको

भन्दै अर्का पीडितको पनि आपत्ति

व्यक्तिविशेष (रवि)लाई फसाउने उद्देश्यले किर्ते जाहेरवालामा आफ्नो नाम राखेको भन्दै आपत्ति जनाउने सहकारीपीडितहरू थपिँदै गएका छन् । बुटवलको सुप्रिम सहकारीकी बचतकर्ता पूजा न्यौपानेले पनि रविविरुद्ध

आफ्नो नाम उजुरीकर्ताको रूपमा प्रयोग गरिएकोमा आपत्ति जनाएको हुन् । आफूले कुनै पनि व्यक्तिविशेषलाई किटानी जाहेरी वा उजुरी नगरेको भन्दै उनले फेसबुकमा लेखेकी छिन्, मैले कुनै व्यक्तिविशेषलाई उजुरी दिएकी छैन । तर, रवि लामिछानेसहितलाई उजुरी दिएको भन्दै मेरो नाम उजुरीकर्ताको पहिलो नम्बरमै राखिएको रहेछ । मैले हिला मात्रै थाहा पाएँ । कसैलाई उजुरी नै नदिएको मान्छेलाई उजुरीकर्ता बनाइरहँदा प्रहरीले एकपल्ट जानकारीसम्म दिएन ।' यसअघि नारायण

पहराई रवि पक्षलाई सूचना दिई, प्रतिवाद्को अवसर दिएर मात्र आदेश परिवर्तन गर्न सकिन्छ ।' साथै, यस्तो सूचना सोही मुद्दा चलिरहेको अदालतमार्फत नै दिनुपर्ने व्यवस्था पनि सो आदेशमा उल्लेख छ ।

CS CamScanner

Scanned with CS CamScanner

■ सुर्तीजन्य पदार्थमा

मापदण्डभन्दा ३४% कम कर

क्यान्सर बढाएको भन्दै

कर बढाउन स्वास्थ्य मन्त्रालयले

अर्थलाई गन्यो सिफारिस

शिवहरि धिमरे / नयाँ पत्रिका

स्वास्थ्य मन्त्रालयले विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्लुएचओ)को मापदण्डअनुसार सुर्तीजन्य पदार्थमा कर वृद्धिका लागि अर्थ मन्त्रालयलाई सिफारिस गरेको छ । गत वर्ष मात्रै मन्त्रालयले चुरोटमा प्रतिखिल्ली ९० पैसाका दरले शुल्क वृद्धि गरेको थियो । तर, त्यसले सुर्तीजन्य पदार्थ सेवनमा कमी नआएको र डब्लुएचओले पनि ध्यानाकर्षण गराएपछि स्वास्थ्यले ७५ प्रतिशत कर पुर्‍याउन अर्थलाई सिफारिस गरेको हो । हाल नेपालमा सुर्तीजन्य पदार्थमा ४१ प्रतिशत मात्रै कर लगाइएको छ । डब्लुएचओको मापदण्डअनुसार सुर्तीजन्य पदार्थमा ७५ प्रतिशत कर लगाउनुपर्छ । डब्लुएचओले तोकेभन्दा नेपालको करको

» पृष्ठ ९ मा क्रमशः

■ सुर्तीजन्य पदार्थ सेवनबाट नेपालमा बर्सेन २७ हजारको मृत्यु

यो तथ्यांक नेपालको जम्मा मृत्युको १५% हो

सुर्तीजन्य पदार्थमा १० प्रतिशत कर

बढाउँदा सेवनमा ५ प्रतिशतले कमी

आउने वरिष्ठ क्यान्सर रोग विशेषज्ञ डा. सुदीप श्रेष्ठको भनाइ

कर्मचारी आन्दोलनमा लागेपछि सुदूरपश्चिमका स्थानीय तहको सेवा ठप्प योजना कार्यान्वयन र बजेट खर्च प्रभावित, पालिकाले पठाए प्रदेश सरकारलाई पत्र

● **भलक दौल्याल**, संयोजक, स्थानीय तह कर्मचारी संघर्ष समिति

ऐन नआउँदा स्थानीय तहमा समायोजन भएर आएका कर्मचारीको सरुवा, बढुवा लगायत वृत्ति विकास काम रोकिएका छन्। अन्य प्रदेशमा ऐन जारी भइसकेता यहाँको सरकारले उदासीनता देखाएको छ।

● **पदमबहादुर बोहरा**, प्रमुख मंगलसेन नगरपालिका

अहिले बजेट कार्यान्वयनको चटारो हुने वेला हो, तर कर्मचारीको आन्दोलनले पालिकाका काम ठप्प छन्। आन्दोलन लामिबए योजनाहरू सम्पन्न गर्ने समस्या हुन्छ।

● **उमेशप्रसाद भट्ट**, अध्यक्ष अजयमेरु गाउँपालिका

अधिकांश कर्मचारी आन्दोलनका लागि धनगढी गएपछि आर्थिक कारोबार ठप्प छ। भएका कर्मचारीबाट नागरिकताको सिफारिसलगायत अत्यावश्यक सेवाहरू दिइरहेका छौं।

धनगढीमा तेजराज भट्ट

स्थानीय सेवा ऐन जारी गर्न माग गर्दै कर्मचारी आन्दोलनका लागि धनगढी पुगेपछि सुदूरपश्चिमका स्थानीय तहमा अत्यावश्यकबाहेकका सेवा ठप्प भएका छन्। सुदूरपश्चिमका ८८ वटै पालिकाका समायोजन भएका र स्थानीय तहमातहतका कर्मचारी ऐन माफै गत आइतबारदेखि धनगढीस्थित मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयअगाडि धर्नासँगै प्रदर्शन गरिरहेका छन्। पालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भने संचलेर छटाउँछ।

ऐन नहुँदा आफूहरूको वित्तुविकासको बाटो रोकिएकाले आन्दोलन गर्नुपरेको स्थानीय तह कर्मचारी संघर्ष समितिका संयोजक भलक दौल्यालले बताए। 'ऐन नआउँदा स्थानीय तहमा समायोजन भएर आएका कर्मचारीको सरुवा, बढुवालगायत वृत्ति विकास काम रोकिएका छन्,' संयोजक दौल्यालले भने, 'अन्य प्रदेशमा ऐन जारी भइसकेता यहाँको सरकारले उदासीनता देखाएको छ।' पालिकाका कर्मचारीले ऐनसँगै नियमावली जारी गरी रित दरबन्दीको पदपूर्ति प्रक्रिया प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट सञ्चालन गर्नुपर्ने माग पनि राखेका छन्। 'ऐन जारी नहुँदासम्म संघर्षका

कार्यक्रम जारी राख्छौं,' उनले भने।

आन्तरिक मामिला तथा कानुनमन्त्री हिमा साक्रीले प्रदेश सभाको अधिवेशन आगामी ११ जेठका लागि आह्वान भएको र अधिवेशनबाट जति सक्दो चाँडो कर्मचारीका माग सम्बोधन हुने गरी ऐन जारी गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाइने बताए। 'समिति ले प्रतिवेदन बुझाइसकेको छ। यसअघि नै विधेयक पारितको प्रक्रिया अगाडि बढिसक्यो। त्यतिवेला प्रतिपक्षीले लगातार सदन अवरुद्ध गरेकाले विधेयक पारित हुन सकेन। अब सबैसँग छलफल गरेर छिटोभन्दा छिटो विधेयक पारित गर्छौं,' उनले भने।

आर्थिक वर्ष सकिन दुई महिना मात्र बाँकी रहेकाले अहिले विकास निर्माणका कामले तीव्रता पाउने समय हो। यही वेला कर्मचारी आन्दोलनमा उत्रिएपछि योजना कार्यान्वयन र बजेट खर्च प्रभावित बनेको छ भने नागरिकलाई सेवा पाउन समस्या भएको छ। अछामको मंगलसेन नगरपालिकाका मेयर पदमबहादुर बोहराले कर्मचारीको आन्दोलनका कारण पालिकाका सबैजसो काम ठप्प बनेका बताए। कार्यान्वयन भइरहेका योजनाको मूल्यांकन, बजेट खर्च तथा सेवा प्रवाह रोकिएको उनले बताए। 'अहिले बजेट कार्यान्वयनको चटारो हुने वेला हो, तर कर्मचारीको आन्दोलनले पालिकाका काम ठप्प

छन्,' उनले भने, 'आन्दोलन लामिबए योजनाहरू सम्पन्न गर्ने समस्या हुन्छ।' डडेल्धुराको अजयमेरु गाउँपालिकाले सूचना जारी गर्दै कर्मचारीले सेवा प्रवाह नगरेकाले कार्यालयका सेवा प्रभावित बनेका जनाएको छ। अध्यक्ष उमेशप्रसाद भट्टले लेखा, योजना शाखालगायत गाउँपालिकाका अधिकांश कर्मचारी आन्दोलनका लागि धनगढी गएको बताए। 'आर्थिक कारोबार ठप्प छ। भएका कर्मचारीबाट नागरिकताको सिफारिसलगायत अत्यावश्यक सेवाहरू दिइरहेका छौं,' उनले भने।

कैलालीको जोशीपुर गाउँपालिकाले पनि सूचना जारी गर्दै कर्मचारीको आन्दोलनका कारण अत्यावश्यकबाहेकका सेवा बन्द रहेको जनाएको छ। प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अमितकुमार शाहले परिस्थिति सहज नभएसम्म सेवा बन्द गर्नुपरेको बताए। बझाङको दुर्गाथली गाउँपालिकाले कर्मचारीको आन्दोलनले सेवाहरू ठप्प रहेको जनाएको छ।

कर्मचारीको आन्दोलनले सेवा प्रभावित भएको भन्दै धनगढी उपमहानगरपालिका तथा मंगलसेन र बेलौरी नगरपालिकाले ऐन जारी गर्न आग्रहसहित प्रदेश सरकारलाई पत्र पठाएका छन्। धनगढी उपमहानगरका मेयर गोपाल हमालले प्रदेश

दलित विद्यार्थीमाथि जातीय विभेद प्रकरण उपप्राध्यापक शर्माविरुद्ध जातीय विभेद तथा छुवाछुत कसुरमा जाहेरी

पोखरामा रोहितराज पराजुली

विद्यार्थीमाथि जातीय विभेद गर्ने पोखरास्थित पृथ्वीनारायण (पिएन) क्याम्पसका उपप्राध्यापक देवीलाल शर्माविरुद्ध जातीय विभेद तथा छुवाछुत कसुरमा जाहेरी परेको छ। यद्यपि, प्रहरीले भने बिहीबार कार्यालय समयको अर्न्तर्गत जाहेरी आएको र अध्ययनपछि दर्ता गरी कारबाही प्रक्रिया अगाडि बढाउने जनाएको छ।

क्याम्पसमा व्यवस्थापन संकायअन्तर्गत एमबीए फाइनान्समा अध्ययनरत अमन परियारलाई औद्योगिक अवलोकन भ्रमणका क्रममा उपप्राध्यापक शर्माले अपमानजनक र जातीय विभेदका शब्द प्रयोग गरेका थिए। शैक्षिक भ्रमणमा आफूमाथि जातीय रूपमा गाली र अपमानजनक व्यवहार गरेको भन्दै विद्यार्थी अमनले उपप्राध्यापक शर्माविरुद्ध बिहीबार जिल्ला प्रहरी कार्यालय कास्कीमा जाहेरी दिएका हुन्। 'यसरी शैक्षिक संस्थाले आयोजना गरेको शैक्षिक भ्रमणमा नै ममाथि जातीय रूपमा अपमानजनक व्यवहार गरी नेपालको संविधानको धारा २४, जातीय तथा अन्य छुवाछुत र भेदभाव कसुर र सजाय ऐन, २०६८ को दफा ३ (१) बमोजिम छुवाछुत गरी दफा ४ (१), २ बमोजिमको कसुर गरेकाले दफा ७ (१) क र ७ (२) बमोजिमको सजाय गरी पाउँ,' उनले जाहेरीमा उल्लेख गरेका छन्।

आफूमाथि उपप्राध्यापक शर्माले २९ वैशाखमा सिन्धुली क्याम्पस प्रमुख हरिप्रसाद पाठकले शर्मालाई विभागीय प्रमुखको जिम्मेवारीबाट हटाइसकेका छन्। तर, विद्यार्थीले भने क्याम्पसबाट निष्कासन गर्नुपर्ने माग गर्दै आएका छन्।

चाहेरी अध्ययनपछि दर्ता गरी कारबाही प्रक्रिया अघि बढाउँछौं : प्रहरी

जिल्ला प्रहरी कार्यालय कास्कीका प्रवक्ता हरिबहादुर बस्नेतले बिहीबार कार्यालय समयको अर्न्तर्गत जाहेरी आएकोले अध्ययन गर्न दर्ता हुन बाँकी रहेको बताए। 'जाहेरी अध्ययन, प्रमाण हेरेर र घटनाबारे बुझेर दर्ता गरी आवश्यक कानुनी प्रक्रिया अघि बढाउँछौं,' उनले भने।

कोठामा छलफल गर्दासमेत मलाई जातीय अपमान हुने रहेकाले ममाथि भएको विभेदकारी व्यवहारविरुद्ध यो जाहेरी लिई उपस्थित भएको छु।' घटनापछि क्याम्पस प्रमुख हरिप्रसाद पाठकले शर्मालाई विभागीय प्रमुखको जिम्मेवारीबाट हटाइसकेका छन्। तर, विद्यार्थीले भने क्याम्पसबाट निष्कासन गर्नुपर्ने माग गर्दै आएका छन्।

सक्षेप

मेरिटोक्रेसीका आधारमा गभर्नर नियुक्त गरिनेछ : प्रधानमन्त्री

काठमाडौँ / प्रधानमन्त्री केपी ओलीले नेपाल राष्ट्र बैंकको रित्त गभर्नर पदमा योग्यता क्रमका आधारमा क्षमतावान् व्यक्तिलाई नियुक्ति गर्ने कुरालाई महत्त्व दिइने बताएका छन्। पूर्वयोजनाकार मन्त्र नेपालको औपचारिक शुभारम्भ कार्यक्रमलाई बिहीबार सम्बोधन गर्दै उनले भने, 'राष्ट्र बैंकमा मेरो कोही ल्याउन छैन। मेरिटोक्रेसीका आधारमा क्षमतावान् मान्छे ल्याउने हो। काम गर्न सक्ने मान्छे भए देशलाई भइहाल्छ। मेरो मान्छे भने चाहिँदैन। म प्रधानमन्त्री हो, तर सरकारमा म मात्र छैन, त्यसैले सकेसम्म मेरिटोक्रेसीलाई महत्त्व दिन्छु।' सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको खानबिन आयोगको अध्यक्ष र सदस्यमा पनि सिफारिस समितिको सिफारिसका आधारमा क्षमता भएका व्यक्तिलाई नै नियुक्ति गरिएको उनले स्पष्ट पारे। सरकारले बुधबार आयोगका पदाधिकारी नियुक्त गरेको थियो। एक आयोगका अध्यक्षलाई मुख्यसचिव हुँदा चिनेकोबाहेक अरू पदाधिकारीसँग आफ्नो व्यक्तिगत चिनजान र सम्बन्ध नरहेको उनको भनाइ थियो।

स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड परिमार्जन गर्न समिति गठन

काठमाडौँ / स्वास्थ्य मन्त्रालयले स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड परिमार्जन गर्न गुणस्तर मापन तथा नियमन महाशाखा प्रमुख डा. सरोज शर्माको संयोजकत्वमा समिति गठन गरेको छ। हाल कार्यान्वयनमा रहेको स्वास्थ्य सञ्चालन मापदण्ड, २०७७ र स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरोन्नति मापदण्डसम्बन्धी निर्देशिका, २०७० लाई परिमार्जन गर्न समिति गठन गरिएको मन्त्रालयले जनाएको छ।

समितिमा मन्त्रालयका एघारौँ तहका सहसचिव डा. अनुप बास्तोला, वीर अस्पतालका प्रमुख नर्सिङ प्रशासक रोशनी लक्ष्मी तुङ्गडी, स्वास्थ्य समन्वय महाशाखाका वरिष्ठ जनस्वास्थ्य अधिकृत डा. समीरकुमार अधिकारी, कानुन उपसचिव गोपीकृष्ण रेग्मीलगायत छन्। हालको मापदण्डले आँखा अस्पताल, नाक, कान र घाँटी अस्पताल तथा न्युक्लियर मेडिसिनलगायत स्वास्थ्य संस्थाको मापदण्ड नसमेटेकाले त्यसलाई थप्ने तयारी मन्त्रालयको छ। मन्त्रालयले स्वास्थ्य संस्थाको सेवा सुधार तथा प्रभावकारिता ल्याउन तयार परेका सबै विषयलाई समेटेर मापदण्ड परिमार्जन गर्ने गरी तयारी अघि बढेको जनाइएको छ। कोरोना महामारीपछिको परिवर्तित अवस्थामा स्वास्थ्य सेवा प्रभवकारी बनाउनसमेत अहिलेको मापदण्ड परिमार्जन जरुरी रहेकाले मन्त्रालयले प्राथिक्य अघि बढाएको हो।

काठमाडौँबाट चोरी भएको माइक्रोबस धादिङमा भेटियो

काठमाडौँ / काठमाडौँबाट चोरी भएको माइक्रोबस धादिङमा भेटिएको छ। काठमाडौँ महानगरपालिका- १६ वनस्थलीस्थित विश्वकर्मा बाबा वकसप तथा चार्जिङ सेन्टरभित्रको पार्किङबाट चोरी भएको बागमती प्रदेश ०१-००२ ज ६७६६ नम्बरको विद्युतीय माइक्रोबस प्रहरीले धादिङमा भेटिएको हो। माइक्रोबस स्याङ्जाको बिरुवा गाउँपालिका- १ घर भई काठमाडौँको वनस्थली बस्ने १९ वर्षीय सुदीप थापाले चोरी गरी धादिङ पुर्‍याएको अवस्थामा जिल्ला प्रहरी कार्यालय धादिङको समन्वयमा बरामद गरिएको जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौँका प्रहरी उपरीक्षक अपिलराज बोहराले जानकारी दिए। प्रहरीले माइक्रोबस चोरीमा संलग्न थापालाई बिहीबार सार्वजनिक गरेको हो। उनीविरुद्ध चोरीसम्बन्धी कसुरमा अनुसन्धान अघि बढाइएको छ। थापाले २९ वैशाखमा बिहान साढे ४ बजे पार्किङबाट माइक्रोबस चोरेर लगेको खुलेको छ।

मन्त्रीको नाम सिफारिसलाई लिएर नागरिक उन्मुक्तिभित्र चर्कियो विवाद

धनगढी / सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारमा पार्टीबाट मन्त्रीमा कसलाई सिफारिस गर्ने भन्ने विषयलाई लिएर नागरिक उन्मुक्ति पार्टीभित्र विवाद चर्किएको छ। पार्टी अध्यक्ष रिञ्जिता श्रेष्ठ र संरक्षक रेशम चौधरी पक्षबिच विवाद बढेपछि मन्त्रीको नाम सिफारिसमा सकस देखिएको छ।

नागरिक उन्मुक्तिको भागमा परेको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरणमन्त्रीका लागि दुवै पक्षले आफूनिर्वाहको नाम सिफारिस गरेका छन्। अध्यक्ष श्रेष्ठले प्रदेश सांसद कैलाश चौधरीलाई मन्त्रीमा सिफारिस गर्न संसदीय दललाई सिफारिससहित निर्देशनात्मक पत्र बुधबार पठाएकी थिइन्।

मुख्यमन्त्री कमलबहादुर शाहलाई समेत उनले पार्टीबाट कैलाशलाई मन्त्री बनाउन सिफारिस गरिएको पत्र पठाएकी थिइन्। तर, प्रदेश संसदीय दलले भने अध्यक्ष श्रेष्ठको निर्देशनविरुद्ध सांसद रामेश्वर चौधरीलाई अघि सारेको छ। संसदीय दलमा अध्यक्ष श्रेष्ठ पक्ष अल्पमत र रेशम पक्ष बहुमतमा छ। अध्यक्ष श्रेष्ठले कैलाशलाई मन्त्री बनाउन निर्देशनात्मक

कैलाश चौधरी

रामेश्वर चौधरी

पत्र पठाएपछि बुधबार बसेको संसदीय दलको बैठकले दलका नेता घनश्याम चौधरीलाई मन्त्रीमा सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको थियो। तर, प्रदेश सभाको अर्थ विकास तथा प्राकृतिक स्रोत समितिको सभापतिसमेत रहेका चौधरीको साटो रामेश्वरलाई अघि सार्ने निर्णय बिहीबार भएको छ। रामेश्वर रेशमनिकट र कैलाश रिञ्जितनिकट हुन्।

गत ३० वैशाखमा बसेको संसदीय दलको बैठकले मन्त्रीको नाम दिन वा नाम सिफारिस गर्ने जिम्मा संसदीय दललाई दिन पार्टी केन्द्रलाई आग्रह गर्ने निर्णय गरेको थियो।

सुकुम्बासीलाई स्थानान्तरण गर्दै त्रियुगा नगरपालिकाले भत्कायो अवैध संरचना

उद्यपुरमा विदुर कटुवाल

उद्यपुरको त्रियुगा नगरपालिकाले त्रियुगा नदीकिनारामा रहेका सुकुम्बासीलाई स्थानान्तरण गर्ने गरी अवैध घरका संरचना भत्काएको छ। त्रियुगा नगरपालिका- ३ मा पर्ने गाउँघाटको त्रियुगा नदीकिनारामा रहेको त्रियुगा बसपाकैठेउका अवैध संरचना बिहीबार भत्काएको हो।

त्रियुगा नगरपालिका- ३ का वडाध्यक्ष तिलकबहादुर कटुवालका अनुसार नदीकिनारामा अवैध बसोबास गर्ने सत्यदेवदास चौधरी, बलदेवदास चौधरी, शंकर चौधरी, हरिहरवती चौधरी, शर्मिला चौधरी, नीरबहादुर रोका, श्यामकुमार चौधरी, घरधनी पहिचान हुन नसकेका भाडावाला सोनु चौधरी, सञ्जयवती चौधरीको घर भत्काएको हो। 'सार्वजनिक ऐलानी जग्गामा बसोबास गर्नेविरुद्ध जिल्ला अदालतमा परेको मुद्दाको फैसला हुँदा पनि अवैध संरचना भत्काउन नगरपालिकालाई पत्र आएको र निर्माणधीन त्रियुगा बसपाका परेकाले नगरपालिकाको भवन तथा बाटो मापदण्ड, २०७४ अनुसार भत्काउन बाध्य भएका हौं,' उनले भने।

कटुवालका अनुसार एउटा सार्वजनिक शौचालय, एउटा बन्दै गरेको पक्की घर तथा अन्य टिन र थाकलले छाएका घर भत्काइएका छन्। नगरपालिकाका प्रवक्तासमेत रहेका कटुवालले भने, 'पटक-पटक अवैध घर बनाएर बसेकालाई भत्काउन आग्रह गरेका थियौं, तर उहाँहरूले मान्नुभएन। बाध्य भएर आज डोजर चलाएर भत्काएका हौं।

जसको घर भत्केको छ, उसलाई बसपाकैठे अर्को छेउमा जग्गा उपलब्ध गराइएको छ। खानबिन गरेर वास्तविक सुकुम्बासी पत्ता लगाएर भत्काइएको ठाउँमा एक कट्टा छ भने अर्को स्थानमा दश घुर र दुई कट्टा हुनेलाई एक कट्टा दिइने नगरपालिकाले तयारी गरेको कटुवालले बताए।

घर भत्केको शर्मिला चौधरीले नगरपालिकाले भनेका वेला अर्कोतर्फ घर नसर्दा भत्काइएको बताइन्। 'अब स्थायी रूपमा नगरपालिकाले नदीकिनारभन्दा सुरक्षित

स्थानमा राख्ने भनेको छ। हामी त्यहीँ सरेँ योजनामा छौं। मेरो जग्गाजमिन कतै पनि छैन। सुकुम्बासी हूँ,' उनले भनिन्।

भत्काइएका नौ घर त्रियुगा नदीकिनारामा पर्छन्। अहिले त्यही क्षेत्रमा आधुनिक रूपमा त्रियुगा बसपाकै निर्माण भइरहेको छ। बसपाकै निर्माणमा अवरोध पुगे भएकाले भत्काइएको नगरपालिका भनाइ छ। नगरपालिकाले घर भत्काउन थालेपछि घरमा रहेका सामान भित्रै समय मारिनेलाई

● **वसन्तकुमार बस्नेत**, प्रमुख, त्रियुगा नगरपालिका

घर भत्काइएका वास्तविक सुकुम्बासीलाई अर्को स्थानमा घडेरी पनि उपलब्ध गराइएको छ।

उपलब्ध गराइएको थियो। त्रियुगा नगरपालिका- १३ वडाध्यक्ष नवीनकुमार चौधरीले हवाई फ्लिडमा सरकारी नम्बरी जग्गाभित्र रहेका बन्धु पञ्जियार थाक, जयप्रकाश राई, भूपेन्द्र चौधरीको पनि घर भत्काइएको बताए। 'उहाँहरू तीनजनाको घर भत्काइएको छ। हामीले दुई ठाउँमा स्थानान्तरणका लागि जग्गा रोज्न भनेका छौं। पटक-पटक भत्काउन आग्रह गर्दा पनि नमानेपछि जबर्जस्ती भत्काउन बाध्य भएका हौं,' उनले भने।

त्रियुगा नगरपालिकाका प्रमुख वसन्तकुमार बस्नेतले नगर क्षेत्रमा रहेका सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण गर्दै जाने र नगर क्षेत्रभित्र रहेका वास्तविक सुकुम्बासीको पहिचान गर्दै व्यवस्थित गर्ने अभियानअन्तर्गत बसपाकै निर्माणमा अवरोध भएका तथा अवैध बसोबास भएका घर भत्काउन थालिएको बताए। 'घर भत्काइएका वास्तविक सुकुम्बासीलाई अर्को स्थानमा घडेरी पनि उपलब्ध गराइएको छ,' उनले भने। वास्तविक सुकुम्बासीको नगरपालिकाले व्यवस्थापन गर्ने र गैरसुकुम्बासीको हकमा नगरपालिकाले कुनै पनि सहयोग नगर्ने बस्नेतले बताए।

Scanned with CamScanner

जलवायु परिवर्तनका प्रभाव

ग्लोबल वार्मिङका कारण हिमालयको हिउँ पलेको छ, तर भयावह तरिकाले हिमाल नै नांगो हुने अवस्था भने छैन

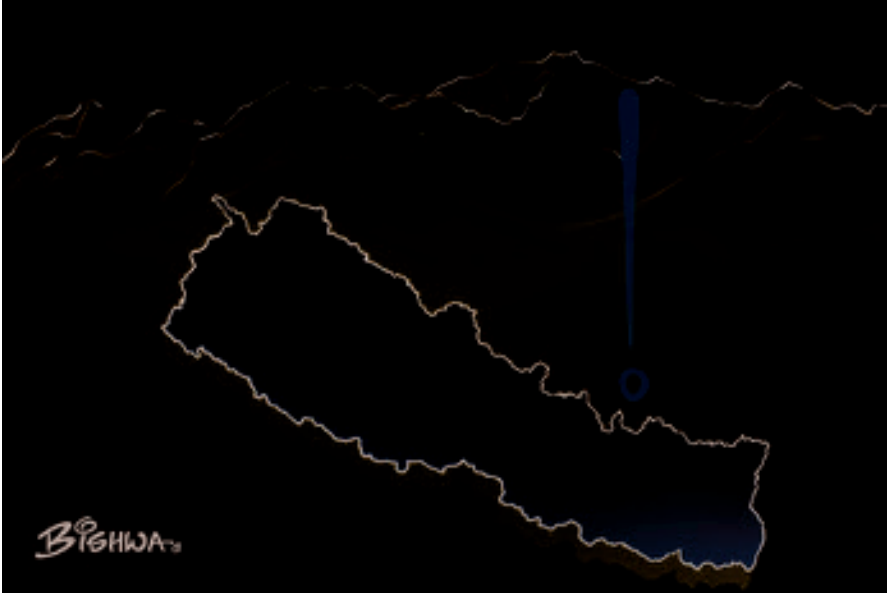

● डा. डिबी कट्टेल

अग्रलेख

चीनको चाइनिज एकेडेमी अफ साइन्सले 'थर्डपोल इन्भायरेमेन्ट' परियोजना सञ्चालन गर्छ। थर्डपोलका साखा विभिन्न देशमा छन्। नेपालको पनि त्रिविको सेन्ट्रल डिपार्टमेन्ट अफ हाइड्रोलोजी एन्ड मेटेरोलोजीसँग थर्डपोलको विधिवत् सहकार्य छ। थर्डपोलले ताजकिस्तान, किर्गिस्तान, पाकिस्तान, नेपाल, बंगलादेश, भुटानजस्ता हिमालका पामिरदेखि हिन्दुकुश, काराकोरम हिमालयसम्मको अनुसन्धान गर्छ। यसले वैश्विक रूपमा यसको विस्तार गरिरहेको छ। थर्डपोल इन्भायरेमेन्ट प्रोग्राममा अन्तर्राष्ट्रिय सहकार्य नेपालका लागि पनि महत्त्वपूर्ण छ। हाम्रा हिमशृंखलाले अबैँ मानिस, प्राणी तथा वनस्पतिलाई जीवन दिएका छन्। वैश्विक तापमानमा आएका चुनौतीबाट यी हिमशृंखला नल्याधिक प्रभावित छन्। यस्तो समस्यालाई एक्लो प्रयासबाट मात्रै सम्बोधन गर्न सम्भव छैन। भूराजनीतिका विद्यार्थीले तिब्बतलाई राष्ट्रिय सुरक्षा संवेदनशीलताका रूपमा नेपालमा अध्ययन गरिरहेका छन्। तर, तिब्बती पठारको वैज्ञानिकता, दुई अर्ब मानिसको जीवनरेखाका रूपमा हामीले बुझ्न सकेका छैनौँ। तिब्बत र तिब्बती पठार फरक हुन्। तिब्बती पठार क्षेत्रमा चीन, नेपाल, पाकिस्तान, भारत, भुटान, ताजिकिस्तान, किर्गिस्तान पनि पर्छन्। यो प्राकृतिक विषय हो, यसलाई राजनीतिक सीमांकनका नजरबाट हेर्नु हुँदैन र हेरिँदैन पनि। तिब्बती पठार यस्तो क्षेत्र हो, जुन क्षेत्रको तापक्रमको चरित्रले हाम्रो दक्षिण एसियाको जलवायु मात्र नभई एसिया र उत्तरी गोलाईसँगै संसारकै जलवायुलाई नै प्रभावित पाउँछ। त्यहाँको सानो परिवर्तनले नेपालमाथि ठुलो असर पार्छ। हिमशृंखलाको स्रोत सुक्नेबित्तिकै कृषिमा आधारित हाम्रो जनजीवन समाप्त हुन्छ। जलवायु परिवर्तनले ल्याउने खतराले जनजीविलाई अति अस्तव्यस्त पार्छ। यो साह्रै नै संवेदनशील क्षेत्र हो। यसमा अमेरिकी र युरोपेली वैज्ञानिकले त्यस काम गरेका होइनन्। दक्षिण एसियामा हामीले वन मासेका छौँ, स्रोतहरूको क्षयीकरण गरेका छौँ। तिब्बतबाट यो दक्षिणतिरको समस्या

हो। जलवायु परिवर्तनको प्रवृत्तिले त्यसमा असर गरेको छ। चीनले तिब्बतको वातावरण र जलवायु बचाउन, तिब्बतको वातावरणीय संरचना, तिब्बतीय सेरोफेरोको जलवायु बचाउन काम गरिरहेको छ। तिब्बतको वातावरणीय संरक्षण त्यहाँको जनजीवनलाई मात्र नभई संसारकै वातावरण संरक्षणका लागि महत्त्वपूर्ण छ, जसमा चीनले अहिले ध्यान दिएर काम गरिरहेको छ। तिब्बतमा सिमसार र घाँसेमेदान बढेको छ। त्यहाँको वातावरणीय संरक्षणले त्यहाँको हिमशृंखलाको तापक्रम नियन्त्रण हुन्छ, जसबाट हामी प्रत्यक्ष लाभान्वित छौँ। भारत, भुटान, पाकिस्तान, नेपाल, चीन हामी सबैले एउटै स्रोतको पानी पिउँछौँ। संसारको ठुलो स्वच्छ पानीको मुहान तिब्बत हो। हामी सबैको मूल पैंधरो एउटै हो। पैंधरोमा असर पन्यो भने हामी सबै प्रभावित हुन्छौँ। यही सन्दर्भमा चीनमा जलवायु वैज्ञानिकले काम गरिरहेका छन्। हामीले गरेको वैज्ञानिक शोध अनुसन्धानबाट नेपालले फाइदा लिनुपर्छ। तिब्बत पठार जलस्रोत, जैविक विविधता र मानिसको जीवनयापनको महत्त्वपूर्ण क्षेत्र हो। तिब्बती पठार क्षेत्रमा हुने हानिले एउटा क्षेत्रलाई मात्रै नभई संसारलाई नै प्रभावित गर्छ। तिब्बती पठार तातो भएन भने नक्सन नै आँध बढ्न सक्नेछ। त्यसको संरक्षण अपरिहार्य छ, यसलाई नेपालीले पनि बुझ्नु जरुरी छ। हाम्रो सुन्दर प्रकृति बचाउन हामीले चीनसँग सहकार्य गर्नु ठिक हुन्छ। यो राजनीतिक वा भूराजनीतिक विषय होइन, हामीले सहकार्य गरेर जानुपर्छ। सगरमाथा क्षेत्रको 'स्नोकभर चेन्जेज'का विषयमा म अनुसन्धान गरिरहेको छु। हिउँ तह घटेको छ, के कारण यो भएको हो भने अनुसन्धान गरिरहेको छु। हिमालय क्षेत्रमा अनुसन्धान निकै कठिन छ। समुद्रमुनि या सगरमाथा क्षेत्रमा सम्मेलन गर्दैमा वातावरण संरक्षण गर्न सम्भव छैन। यो काम हाम्रो बुताले मात्रै सम्भव छैन। अहिले चीनले लिएको पहलकदमीमा हामी सहभागी हुनुपर्छ। हिमालको सन्दर्भमा जापानी, फ्रेन्च, युरोपियन वैज्ञानिकले सन् ८० को दशकमा अनुसन्धान गरेका छन्। तर, सन् १९९० पछि हिमाल र पहाडी भेगमा अनुसन्धान भएको छैन। भूगोल र स्रोतका हिसाबले यस क्षेत्रको अध्ययन निकै कठिन पनि हुन्छ। चीनले हिमाल बचाउ र वातावरण संरक्षणका लागि गरेको पहलकदमी विश्वका लागि महत्त्वपूर्ण र उदाहरणीय छ। त्यसमा हामी सहभागी हुनुपर्छ। तिब्बती पठारको संरक्षण वातावरण र जलवायु संरक्षणका लागि गरेको पहलकदमी अनुसन्धान गरिँदैन। यो पठार मध्य एसियाका देशसँग जोडिएको छ। चाइना एकेडेमी अफ साइन्सअन्तर्गतको इन्स्टिच्युट अफ तिब्बतीयन प्लेटोले पाकिस्तान, भारत, अन्य देशका वैज्ञानिकसँग मिलेर काम गरिरहेको छ। चीनमा अमेरिकी, भारतीय र युरोपियन वैज्ञानिक आइरहेका छन्। युरोपका नाम चलेका वैज्ञानिक हाई माउन्टेन र क्लाइमेट सिस्टमबारे अनुसन्धान गर्न चीन पुगिरहेका छन्। संसारका सबै वैज्ञानिक यसमा सलम छन्। ३० देशका चार सय वैज्ञानिक चाइना एकेडेमिक साइन्सअन्तर्गत इन्स्टिच्युट अफ तिब्बतीयन प्लेटोमा काम गर्छन्। उनीहरूले एसियाको वाटर टावर बचाउन संसारका वैज्ञानिकसित मिलेर काम गरिरहेका छन्,

नेपालले यसमा किन सहभागिता नजनाउने ? वैज्ञानिक भनेका राजनीतिसँग गाँसिने होइन। चीनले स्पेस क्रान्ति, प्राविधिक उच्चता, अन्तरिक्षको अनुसन्धानमा मारेको फाइको निकै उदाहरणीय छ। यसबाट नेपालले सिक्नुपर्छ। यसका लागि नेपालको विज्ञान तथा प्रविधि कृटनीति आवश्यक पर्छ। यो टुट्याक टु डिप्लोमेसीका लागि महत्त्वपूर्ण छ। दुनियाँले यो कार्य गरिरहेका छन्, हामीले पनि गर्नुपर्छ। हाम्रा अनुसन्धान पेपर कागजका खोस्टा होइनन्। यिनले देशलाई पनि योगदान दिएका छन्, जसको उपयोग नीति-निर्माताले गर्नुपर्छ। हामीले अप्रत्यक्ष रूपमा यहाँबाट नेपाललाई योगदान गरिरहेका छौँ। चीनमा त्यसरी कार्य गर्ने वातावरण छ, प्रयोगशाला छ, स्रोत छ। त्यसैले, थर्डपोल इन्भायरेमेन्टल प्रोग्रामअन्तर्गत अहिले अनुसन्धानका गहन काम भइरहेको छ।

अब सामाजिक वैज्ञानिकलाई पनि जलवायुका सन्दर्भमा सहभागी गराउनुपर्छ भने आवाज उठाइरहेको छ। कोर वैज्ञानिकले प्राविधिक पक्षलाई मात्रै हेर्छन्, अब सामाजिक वैज्ञानिक पनि मिलेर काम गर्नुपर्ने अवस्था छ। जलवायु परिवर्तनको असर त समाजलाई पर्ने हो। उच्च हिमाली क्षेत्रका मानिसलाई अनुसन्धानमा समिले गराउनुपर्छ र उनीहरूको सहभागिता बढाउनुपर्छ भने मत अगाडि आइरहेको छ। उनीहरूको परम्परागत

ज्ञान निकै महत्त्वपूर्ण हुन्छ। तीस वर्षदेखि हिमालमा भएको परिवर्तनका प्रत्यक्ष पर्यवेक्षक उनीहरू नै हुन्। इन्टरनेसनल ग्लेसियर सोसाइटीले यसको महसुस गरेको छ। यसबारे जर्नलमा लेख नै प्रकाशित भएको छ। प्राकृतिक संरक्षण एवं वातावरणका सन्दर्भमा चीन एसियाको भविष्य हो। यहाँ अनुसन्धान र अध्ययन गर्न विश्वले चाहिरहेको छ। नेपालले किन नचाहने ? हामी वल्लोघर पल्लोघर हौँ। वैज्ञानिक खोज अनुसन्धान र अभ्यासमा चीनसँग हामीले सहकार्य गर्नुपर्छ र आफूलाई त्यही रूपमा माथि उठाउनुपर्छ। यो सम्भव पनि छ। अब अर्को सन्दर्भ हेर्ौँ, हामी जलवायु परिवर्तनलाई ग्लिन हाउस कार्बनडाइअक्साइड, मिथेन ग्यासको परिणाम मान्छौँ। उत्तरतिर न्यूनतम तापक्रम बढेको छ। हामीकहाँ अधिकतम तापक्रम बढेको छ। नेपालको परिवर्तन हरितगृह ग्यास कार्बनडाइअक्साइडले गरेको होइन।

अधिकतम तापक्रम हामी आफैँले बढाएका हौँ। वनजंगलमा बुट्यानदेखि ठुला रुखको समातुपातकता छैन। भुइँमा भार छैन, ठुला रुख मात्रै छन्। पहाडी भेगमा तीव्र सहरीकरण भइरहेको छ। यो जलवायु परिवर्तनको कारण होइन, हाम्रो लापरवाहीको कारण हो। हामी अरूलाई दोष दिन्छौँ, तर हाम्रो दुष्प्रभावका कारण अधिकतम तापक्रम बढेको कुरा स्वीकार गर्नुपर्छ। गत वर्ष काठमाडौँमा आएको बाढी, गत वर्ष र अहिले काठमाडौँको गर्मी

वैश्विक जलवायु परिवर्तनले बढेको होइन। यो लोकल वार्मिङ हो, ग्लोबल वार्मिङ होइन। जाडो याममा तापक्रम बढ्ने र जलवायु परिवर्तनको असर देखिने हो, गर्मीमा होइन। भुइँमा माटो, भार, बिस्वा नभएका कारण काठमाडौँमा गर्मी बढेको हो, अन्य कारणले होइन। तिब्बती पठारको जलवायुमा पनि अनिश्चितता देखिने उपलब्ध तथ्यांकले बताउँछन्। उच्च हिमाली क्षेत्रमा अर्भै पनि अनुसन्धान जति हुनुपर्ने हो, भएको छैन। ग्लोबल वार्मिङ र स्थानीय प्रभाव सँगसँगै भएको छ। उत्तरतिर न्यूनतम तापक्रम बढेको छ। अधिकतम तापक्रममा स्थिरता छ, न्यूनतम तापक्रममा विविधता छ। हामीले आफ्नो तहमा सुधार गर्नुपर्छ। हाम्रो देश भारतको चेरापुन्जीको छेउमै छ, जहाँ प्राकृतिक रूपमा धेरै वर्षा हुन्छ। धेरै वर्षा हुनु, बाढी हुनु हाम्रो विपत्त त हो। हाम्रो क्षेत्रमा पहिरो जारुछ, भुईँचालो जान्छ। भुईँचालोलाई पनि हामीले प्रकृतिप्रदत्त प्रकोपका रूपमा लिएका छौँ। यस क्षेत्रमा पानी, बाढी हुनु नयाँ होइन। यसको आवृत्ति प्राकृतिक पक्षभन्दा बढी भयो भने चिन्ताको विषय हो। खडेरी र वर्षाको चक्र तीन-चार वर्षको छ। पामिर, काराकोरम, तिब्बती पठारको हिउँको अध्ययन गर्दा पश्चिममा हिउँ बढेको छ, बिचतिर हिउँ पस्लेर सामान्य रूपमा घटेको छ र दक्षिणी तिब्बती पठारमा तीव्र रूपमा हिउँ घटेको छ। यस क्षेत्रमा दश वर्षदेखि गम्भीर रूपमा अनुसन्धान भइरहेको छ। अर्भै धेरै काम गर्न बाँकी नै छ। यथार्थमा भविष्य त्यस्तो देखिँदैन। यो घचघच्याउने काम अभियन्ताले गरिरहेका छन्। हाम्रो अनुसन्धानअनुसार हाम्रा हिमालको ग्लोबल वार्मिङ रेट ०.७ सेल्यियस छ। सगरमाथा क्षेत्रको उपलब्ध तथ्यांक हेर्दा ०.०३ सेल्यियसले तापक्रम बढेको देखिन्छ, यसले धेरै भयावह असर गर्दैन। हिमशृंखला पलेका छन्, लेकमा वनस्पति छैनन्, भुईँ उजाड छ। हिउँ पलेको छ, तर भयावह हुने गरी हिमाल नै नांगो हुने अवस्था भने छैन। आजभन्दा १५ सय वर्षअघि तापक्रम धेरै थियो, औद्योगिक क्रान्ति पनि भएको थिएन। त्यसकारण, पृथ्वी बचाउने सचेतताका लागि हुने भविष्यवाणीले हामीलाई नराम्रो गर्दैन। तर, यसको अनिश्चितताका सन्दर्भमा वैज्ञानिक अनुसन्धानरत छन्। अर्को विषय, हेरेक विषयलाई ग्लोबल वार्मिङसँग जोड्नु हुँदैन। सन् १९९० को दशकमा ओजोन तह घटेको विषय निकै चर्चामा थियो। अब ओजोन तहको समस्या समाधान भइसक्यो। त्यसपछि ग्लिनहाउस ग्यासको चर्चा चल्थ्यो, मानिसले ओजोन तहलाई विर्सै। खराा पनि कम भयो। अब ग्लोबल वार्मिङको चर्चा सुरु भएको हो। वातावरण र प्रकृति हाम्रो कारणले तलमाथि भएको छ, जसलाई सन्तुलनमा फर्काउन सकिन्छ। हरेक परिवर्तनलाई मौसम परिवर्तनसँग जोडेर हेर्नुहुँदैन, तर सतर्कचाहिँ हुनुपर्छ।

(जलवायु वैज्ञानिक डा. कट्टेल चीनको बेइजिङस्थित चाइनिज एकेडेमी अफ साइन्समा कार्यरत छन्)

३ प्रश्न

अधिकारकर्मी
गणेश विश्वकर्मालाई

● मुक्तिको घोषणापछि मुक्त भएका हलियाको अवस्था कस्तो छ ?

सुरुमा हलिया मुक्तिका लागि सुदुर परिचमका ९ र मध्यपरिचमका हुम्ला, जाजरकोट र सुर्खेतसमेत गरी १२ जिल्लाको तथ्यांक संकलन गरिएको थियो। संकलित तथ्यांकअनुसार १६ हजार ५९ हलिया सूचीकृत भएका थिए। तीमध्ये करिब ९२ प्रतिशत अर्थात् १४ हजारजति पुनर्स्थापित भइसके भने बाँकी दुई हजारजति हलियाको पुनर्स्थापना अर्भै हुन सकेको छैन। पदमा अर्थात् भूमिसुधार मन्त्री भएको समयमा पुनर्स्थापना पूरा भयो भनेर कार्यक्रम नै बन्द गरिएता सरकारले बाँकी हलियाबारे कुनै चासो दिएको छैन। पछि श्याम श्रेष्ठको नेतृत्वमा हलियासम्बन्धी अध्ययन समिति बनेको थियो। त्यसमा म पनि सदस्य थिएँ। हामीले त्यसबारे विस्तृत अध्ययन गरी सरकारलाई सुझावसँगै त्यससम्बन्धी कानुनसमेत ड्राफ्ट गरेर दिएका थियौँ। तर, सरकारले चासो नदँदा त्यो अधि बढ्न सकेन।

● मुक्तिपछि पनि साहुको खेत जोतेरै जीविका चलाउन हलियाहरू किले बाध्य छन् ?

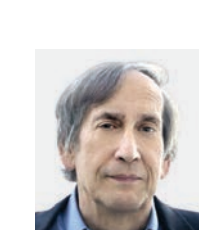
सरकारले अधिकांश हलियाको पुनर्स्थापना गरे पनि केही हजार त्यसमा छुटेका थिए। सरकारले वास्ता नगरेपछि जीविकोपार्जनको भरपर्दो विकल्प नभएका हलियाले आफूले जे जानेका थिए, त्यही काम सुरु गरे। पहिले औपचारिक रूपमा हलिया भएर काम गरेका मुक्त हलिया अहिले अनौपचारिक रूपमा अन्त नभन्ने सतर्ता बाँच्नै बाँचेका लागि सस्तो मूल्यमा पुनः पुरानै साहु महाजनकहाँ श्रम बेच्न बाध्य भएका हुन्।

● मुक्त हलियाको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन के गर्नपर्ला ?

सरकारले विगतमा आफूले लिएको तथ्यांकअनुसार हलियालाई रातो, सेतो, हरियो र पहेँलो गरी चारथरी परिचयपत्र दिएको थियो। त्यसैका आधारमा पुनर्स्थापना गर्न बाँकी रहेका हलियालाई पुनर्स्थापना गर्नु जरुरी छ। यसका साथै, तथ्यांकमै छुटेकालाई निश्चित 'कटअफ' मिति तोकेर भूमिहीन तथा अन्यवस्थित बसोबासीहरूसँगै समेटेर पुनर्स्थापित गर्नु राम्रो हुन्छ।

मध्यपूर्वमा सफल होलान् त ट्रम्प ?

ट्रम्प र नेतन्याहुबिच मनमुटाव देखिन्छ। पार्टीमा बलियो पकड भएका ट्रम्पविरुद्ध जान नेतन्याहुसँग विकल्प निकै सीमित छन्।

देश / विदेश

● एरोन डेभिड मिलर ● लरेन मोर्गनबेसर

डोनाल्ड ट्रम्पले मध्यपूर्वको भ्रमण गर्दा पहिलो कार्यकालको भन्दा पृथक् मध्यपूर्व देखेछन्। उसो त इजरायल-प्यालेस्टाइन द्वन्द्व, इरानको परमाणु कार्यक्रम, इराक, लेबानन, लिबिया, सिरिया र यमनको अस्थिरता अर्भै जारी छ। तर, नयाँ परिस्थितिले यस क्षेत्रलाई पुनः परिभाषित गरिरहेको छ। यसले अमेरिकी नीतिमा थप चुनौती उत्पन्न गरिरहेको छ। ७ अक्टोबर २०२३ मा हमासले इजरायलमा गरेको आक्रमणपछि इजरायल एक क्षेत्रीय शक्तिका रूपमा उदाएको छ। ट्रम्प र बाइडेन प्रशासन तथा प्यालेस्टाइनलाई समर्थन नगर्ने अरब शासकको सहयोगले इजरायलले हमास र हेजबोल्लाहका धेरै वरिष्ठ नेताको हत्यासँगै तितलाई कमजोर बनाएको छ। अमेरिका, युरोप र सार्भेदार अरब राष्ट्रका सहयोगमा इजरायलले इरानका मिसाइल आक्रमण परास्त गर्‍यो र जवाफी कारबाहीमा इरानको मिसाइल उत्पादन क्षमता र हवाई सुरक्षा प्रणाली ध्वस्त पारेको दाबी गर्‍यो। अब इजरायलसँग 'एस्केलेसन डोमिनेन्स' (युद्ध आफूअनुकूल बढाउने या घटाउने क्षमतामा वचस्व) छ र यसले विपक्षी शक्तिलाई नियन्त्रणमा राख्न सघाउँछ। इजरायलले गाजा, लेबनान, वेस्ट बैक र सिरियामा एकल निर्णयमार्फत सीमा सुरक्षालाई पुनः

परिभाषित गरेको छ। इजरायलको सैन्य शक्तिलाई राजनीतिक सहमति वा शान्त सम्झौतामा रूपान्तरण गर्नु तर्कसंगत देखिन्छ। तर, प्रधानमन्त्री बेन्यामिन नेतन्याहुको दक्षिणपन्थी सरकार त्यसमा खासै इच्छुक देखिँदैन। प्रगति हासिल गर्न प्यालेस्टिनी र प्रमुख अरब नेता शान्तिका लागि आवश्यक राजनीतिक जोखिम लिन तयार छन् कि छैनन् भन्ने पनि महत्त्वपूर्ण छ। यसैबिच अरब विश्व अर्भै विखण्डनको अवस्थामा छ, जहाँ कम्तीमा पाँच देश गम्भीर आन्तरिक संकटसँग जुधिरहेका छन् र विभिन्न स्तरमा असफल राज्य बनिरहेका छन्।

यो शांति रिक्ताबिच दुई वैकल्पिक शक्ति केन्द्र देखा परेका छन्। पहिलो साउदी अरेबिया, सुदुई, कतारलगायत पर्सियन खाडीका राष्ट्र हुन्। अरब वसन्तको प्रभावबाट प्रायः अछुतो रहर तेल र ग्यासको सम्पत्तिले परिपूर्ण यी स्थिर अधिनायकवादी देश, विशेषतः साउदी अरेबियाले अहिले क्षेत्रीय भूमिकामा बढ्दो प्रभाव जमाउँदै छन्। दोस्रो समूहमा इजरायल, टर्की र इरान जस्ता गैरअरब राष्ट्र पर्छन्। यी देशले आफ्ना सीमाबाहिर सैन्यशक्ति प्रक्षेपण गर्न सक्छन्, आन्तरिक स्थिरता कायम राखेका छन् र यीसँग बलियो अर्थतन्त्र तथा रक्षा क्षमता छ। इजरायल अमेरिकाको प्रमुख क्षेत्रीय साभ्हेदार हो, टर्की नाटो सदस्य तथा सिरियामा रहेको प्रभावशाली शक्ति हो। इरानले हमास र हेजबोल्लाह माभिलामा क्षति व्यहोरे पनि प्रभावशाली छ। र, परमाणु कार्यक्रमले इरानलाई अमेरिकी र इजरायली नीतिको केन्द्रमा राख्छ। अरब सरकार इजरायल, टर्की र इरानप्रति सन्देह गर्छन्। तैपनि, उसलाई चिद्दयाउनु नहुने महत्त्वपूर्ण शक्ति मान्छन्। उसो त यी तीन देश प्रायः एक-अर्कासँगको टकरावमै हुन्छन् र एक-अर्काको उद्देश्यमा अवरोध पुर्‍याउँछन्। तर, यी सबै आआफ्ना ठाउँबाट हट्नेवाला

छैनन्। अरब विश्व विभाजित रहेको अवस्थामा यी देशको प्रभाव बढिरहनेछ। ७ अक्टोबरमा हमासको आक्रमणपछि प्यालेस्टिनी मुद्दा केही समयका लागि फेरि अन्तर्राष्ट्रिय चासोको केन्द्रमा आएको छ। इजरायलको हमासविरुद्धको युद्धले मानवीय संकट ल्याएसँगै जाजावासिप्रति सहानुभूति बढ्यो। राष्ट्र सधनै युद्ध रोक्न प्रस्ताव पारित गर्‍यो। यससँगै इजरायलको आलोचना बढ्यो। त्यसैगरी अन्तर्राष्ट्रिय अदालतले नेतन्याहुविरुद्ध पक्राउ आदेश जारी गर्नुका साथै इजरायलले नरसंहार गरिरहेको छ कि

तस्विर : विन म्याकनेनी/गेटी इमेजेज

छैन भने विषयसमेत उठायो। वास्तवमा ७ अक्टोबरको आक्रमणले प्यालेस्टिनी मुद्दालाई कमजोर बनाएको छ। अहिले प्यालेस्टिनी थप अलग-थलग र विभाजित भएका छन्। प्यालेस्टिनीका लागि बलियो गरी समर्थन गर्ने कोही छैन। अमेरिकाले इजरायलको युद्धलाई निरन्तर समर्थन गरिरहेको छ, जसले इजरायललाई नकारात्मक परिणामबाट जोगाएको छ। प्रमुख अरब सरकारले पनि प्यालेस्टिनी नागरिकको मृत्यु बढ्दा खासै प्रतिक्रिया

जनाएका छैनन्। अन्तर्राष्ट्रिय समुदाय विभाजित, व्यस्त र स्वार्थी देखिन्छ, जसले प्यालेस्टाइनको पक्षमा ठोस कदम चाल्न सकेको छैन। यसैबिच प्यालेस्टिनी राष्ट्रिय आन्दोलन विभाजित र कमजोर अवस्थामा पुगेको छ। उनीहरूका अगाडि हमास वा क्योयुद्ध राष्ट्रपति महमूद अब्बासको विकल्प मात्र बाँकी छ। दुई-राष्ट्रीय समाधानको सम्भावना अहिलेसम्मकै सबैभन्दा कमजोर देखिन्छ।

ट्रम्प प्रशासनले मध्यपूर्वका पछिल्ला घटनालाई कसरी सम्वहल्छ भने अर्भै स्पष्ट छैन। प्रशासनले स्पष्ट रूपमा इजरायल-समर्थन नीति अपनाएको छ। ट्रम्पले नै गाजालाई रिपोर्ट बनाउने योजनासमेत सुनाएका थिए। त्यसैगरी, प्रशासनले गाजा, लेबनान, सिरिया र वेस्ट बैकमा इजरायलका सैन्य कारबाही र इजरायलका सीमाजन्म्य नीतिलाई समर्थन गरेको छ। तर, ट्रम्पबारे अनुमान गर्न सकिँदैन। उनले नेतन्याहुको उपस्थितिमा इरानसँग वार्ताको संकेत दिएका छन्, जब कि नेतन्याहु सैन्य कारबाहीको पक्षमा छन्। यदि ट्रम्प इजरायल-साउदी सम्बन्ध सामान्यीकरणमा लागे भने उनलाई गाजाको भविष्य र प्यालेस्टिनी राजनीतिक समस्यामा सम्वहलनुपर्ने हुन सक्छ। ट्रम्पको हालको भ्रमणमा उनी इजरायल एगनन्। यसले उनको नेतन्याहुसँग मनमुटाव भएको देखाउँछ। पार्टीमा बलियो पकड भएका ट्रम्पको हवाइट हाउसले यही नेतन्याहुको विरोधमा नीति प्रस्ताव गर्‍यो भने नेतन्याहुसँग अमेरिकी रिपब्लिकनमार्फत विरोध गर्ने विकल्प धेरै नहुन सक्छ। ट्रम्प जे चाहन्छन्, त्यो पाउन दबाव दिन हिचकिचाउँदैनन् भन्ने अधिकांश अमेरिकी साभ्हेदारले बुझिसकेका छन्।

(मिलर कान्ग्रेजी एन्डोमेन्ट फर इन्टरनेसनल पिसका वरिष्ठ फेलो हुन् भने लरेन मोर्गनबेसर कनिष्ठ फेलो हुन्)

प्रोजेक्ट सिन्डिकेटबाट

प्रेरक प्रसंग

साधु र जैँड्याहा शिष्य

एक साधुको आश्रममा सयौँ शिष्य थिए। उनीहरू सबै सार्विक नियमको अनुशासन पालनासँगै पूजाआजा र धार्मिक अनुष्ठानमा पनि सहभागी हुन्थे। उनीहरूमध्ये एक शिष्य भने जैँड्याहा थिए। उनी न अनुशासनको पालना गर्थे, न पूजापाठ र धार्मिक अनुष्ठानमा सहभागी नै हुन्थे। अध्ययन कार्यमा भने उनी निकै तीक्ष्ण थिए। साधु बुद्ध हुँदै थिए। उनले आफूपछि कसलाई आफ्नो ज्ञानको रहस्य बताउनु र आफ्ना उत्तराधिकारी घोषित गर्लाग्न भनेर आश्रममा सबैले आआफ्नै हिसाबले अनुमान लगाइरहेका थिए। धेरैले उनका केही प्रिय र गुणी शिष्यमध्ये कोही उनका उत्तराधिकारी बन्ने अनुमान लगाइरहेका थिए।

तर, साधुले आफ्ना तिनै जैँड्याहा शिष्यलाई बोलाएर आफ्नो ज्ञानको रहस्य बताएर उनलाई आफ्नो उत्तराधिकारी घोषित गरिदिए। तर, साधुको यो निर्णय स्विकार्न बाँकी शिष्यलाई कठिन भयो। उनीहरूले साधुको विरोध गर्दै आजाफुनो आक्रोश पोख्न सुरु गरे। एक शिष्यले त क्रोधित हुँदै भने- एक साधु भएर पनि

हाम्रा गुरुले एक जैँड्याहालाई कसरी आफ्ना उत्तराधिकारी घोषित गर्न सक्नुभएको होला ? के उहाँले आश्रममा कुनै अनुशासित र गुणी शिष्य देख्नुभएन ? शिष्यहरूका यस्ता प्रतिक्रिया साधुका कानमा पनि पर्गे। उनले आश्रमका सबै शिष्यलाई एकै ठाउँमा बोलाएर भने- मेरा प्रिय शिष्यहरू हो, मैले मसित भएको रहस्य उसैलाई बताउन सक्थेँ, जसलाई मैले सबै कोणबाट बुझेको या जानेको छु। तपाईंहरू सबै निकै ज्ञानी र गुणी हुनुहुन्छ। अनुशासित पनि हुनुहुन्छ। तपाईंहरू सबैले जहिल्यै आफ्नो राम्रो पक्षलाई मात्र मेरा अगाडि देखाउनुभयो। आफ्ना कमी-कमजोरी कहिल्यै अगाडि आउन दिनुभएन। जसले गर्दा मैले तपाईंहरूलाई आधा मात्र चिन्न सकेको छु। यो अवस्था अलिक खतरनाक पनि हुन्छ। किनकि, प्रायः राम्रा गुणका पछाडि घमण्ड, असहिष्णुता, ईर्ष्या आदि लुकेका हुन्छन्। त्यसैले, मैले जुन शिष्यको राम्रा, नराम्रा सबै पक्ष देख्न पाएको छु, उसैलाई मैले सबैभन्दा राम्रोसित बुझेको छु। त्यसैले, मैले यस्तो निर्णय गरेको हुँ।

बुद्धको जन्ममिति कुन सही हो ?

भगवान् बुद्धको जन्म नेपालको लुम्बिनीमा भएको हो। यस वर्ष बुद्धको २५६९औँ जन्मजयन्ती संसारभर मनाइरहँदा विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट प्रसारण र प्रकाशन भएका समाचारमा बुद्धको जन्म कसैले इपू ६२३ त कसैले इपू ५६३ वैशाख पूर्णिमाको दिन भएको भनेर प्रसारण र प्रकाशन गरेको पढ्न, सुन्न र देख्न पाइयो। केकसरी बुद्धको जन्ममिति फरक-फरक लेखिएको होला ? तर, यी दुई फरक-फरक मिति पनि सही होइन जस्तो लाग्छ। यसको सत्यतथ्य के हो ? खामसा भगवान् बुद्धको जन्म कहिले भएको हो ? सम्बन्धित विज्ञ, विद्वान् र सरोकारवाला महानुभावले हामी सर्वसाधारणलाई जानकारी गराइदिन हिलो नगर्गियोस्।

● बलराम थापा, क्षेत्रपाटी, काठमाडौँ
nikhilcomwizard@gmail.com

बेरुजु फर्स्योट

कहिले गर्ने हो ?

महालेखा परीक्षकको कार्यालयले देशको बेरुजु फन्डै १३ खर्ब पुगेको समाचार पढियो। देशको बेरुजु हरेक वर्ष घट्दै जानुको साटो भन्नु-भन्नू बढिरहेको देखिनु चिन्ताको विषय हो। भन्नु, पछिल्ला पाँच वर्षमा बेरुजु फन्डै दोब्बर बढेको देखिनु राज्यका हर्लाकताको सुशासनमाथि गम्भीर प्रश्न हो। बेरुजु फर्स्योट नार्ने, नघटाउने, उल्टै बढाइरहने हो भने यो देशबाट भ्रष्टाचार कहिले अन्त्य होला ? के बेरुजुका नाममा भ्रष्टाचारलाई बढावा दिइरहने हो अब ?

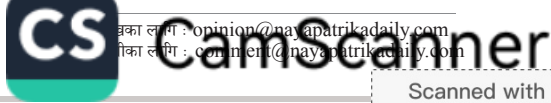
● कपिल महर्जन
गट्ठार, भक्तपुर

● गौरिका महतारा
नयाँबजार, काठमाडौँ

प्रधानमन्त्रीले के बोलेको यस्तो ?

प्रधानमन्त्री केपी ओलीले केही समयअघि प्रतिनिधिसभामा दुई-दुईपटक कास्कीली जनताको साथ पाई चुनाव जित्नेकी शिक्षामन्त्रीसमेत बनेकी विद्या भट्टाईलाई सांसदका लागि मात्र लायक भएकी तर मन्त्री बन्ने क्षमता नभएकी भनेर हद्देसम्म होचोआउने र अपमान गर्ने शब्द प्रहार गरेका छन्। जुन आलोचनायुक्त मात्र नभई भर्त्सनायोग्यसमेत छ। आफूँले बनाएका मन्त्रीलाई आफूँ मन्त्रीका लागि योग्य रहनछिन्न भन्नुजस्तो विडम्बना अरू के होला ? मैले जे गरे पनि हुन्छ, जे बोले पनि हुन्छ भन्ने अहं भावना प्रधानमन्त्री ओलीमा पलाएको छ। उनलाई यसरी मता हाती बनाउने काममा उनका आसोपासो मात्र होइन, काग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवाको पनि ठुलो हात छ। ओलीले गरेको र बोलेको हरेक काममा देउवाको मौन समर्थनले उनलाई निरंकुश मात्र बनाएको छैन, लोकतन्त्र नै धरापमा पारेको छ। केही दिनअघि देउवा बैँकक गएका वेला ओलीले कुलमान थिसिङको पक्षमा बोलेको भनी राज्यमन्त्री कान्छाराम तामाङलाई बर्खास्त गरे। त्यसमा ओलीलाई देउवा र आरजुले साथ दिएका थिए। देउवाको छैटौँपटक प्रधानमन्त्री बन्ने पदलोलुपताले गर्दा सम्पूर्ण काग्रेसी सांसदलाई ओलीको छाया बन्न बाध्य बनाएका छन्। आज विद्या भट्टाईको राजीनामा होस् कि कान्छारामको बर्खास्तगी वा गभर्नर नै नियुक्ति नगरेर देशलाई असफल राष्ट्रउन्मुख बनाउँदा पनि काग्रेस महामन्त्रीद्वय गगन-विह्वल भै चुँसम्म बोल्न नसक्नुको कारण के हो ?

● गोपाल देवकोटा, जोरपाटी, काठमाडौँ
gopaldevkota@gmail.com

Scanned with
CS CamScanner

निजीकरण गर्न चल्दा-चल्दैका दुई सरकारी सिमेन्ट उद्योग बन्द

१५ वैशाखको मन्त्रिपरिषद् बैठकले निजीकरण गर्ने निर्णय गरेको पाँच दिनपछि हेटौँडा सिमेन्टको प्लान्ट बन्द, आइतबारदेखि उदयपुर सिमेन्ट पनि ठप्प

हेटौँडा सिमेन्टको गोदाममा ५६ हजार बोरा मौज्जात

१५ दिनमा उदयपुरद्वारा सात करोडको सिमेन्ट उत्पादन

मकवानपुरमा **पोष्टराज अधिकारी**
उदयपुरमा **विदुर कटुवाल**

चलि रहेका दुई सरकारी सिमेन्ट उद्योगलाई १५ वैशाखको मन्त्रिपरिषद् बैठकले निजीकरण गर्ने निर्णय गरेपछि अहिले बन्द गरिएको छ । निजीकरण गर्ने सरकारी निर्णयलाई सघाउ पुर्‍याउन व्यवस्थापनले उदयपुर र हेटौँडा सिमेन्ट उद्योग बन्द गराएका हुन् । मन्त्रिपरिषद् बैठकले निजीकरण गर्ने निर्णय लिएको पाँच दिनपछि २० वैशाखमै हेटौँडा सिमेन्ट बन्द गरिएको थियो भने उदयपुर सिमेन्ट उद्योगले मौज्जातमा रहेको कोइला सकेर आइतबारदेखि उत्पादन रोकेको छ । क्लिंकर उत्पादन रोकेका दुवै उद्योगले अहिले सिमेन्ट बिक्रीका लागि उद्योग खुला राखेको जनाएका छन् । उदयपुर सिमेन्टका निमित्त महाप्रबन्धक महेशप्रसाद साहले कोइला अभावका कारण उद्योग बन्द गरेको जानकारी दिए । १५ दिन चलेको उद्योगले सात करोड मूल्यको सिमेन्ट उत्पादन गरेको बताए । १५ दिन चलेर चार हजार आठ सय मेट्रिकटन सिमेन्ट उत्पादन गरी कोइला अभावमा उद्योग बन्द भएको हो,' उनले भने । उदयपुर सिमेन्टलाई व्यवस्थापकीय रूपमा कमजोर बनाउन सरकारले करिब दुई वर्षदेखि महाप्रबन्धकसमेत नियुक्त गरेको छैन । २५ जेठ ०८० मा तत्कालीन महाप्रबन्धक गोपीकृष्ण न्यौपानेले राजीनामा दिएपछि साहले निमित्त जिम्मेवारी पाइरहेका छन् । साहले तुरुन्तै कोइला किन्ने पैसा अभाव भएकाले उद्योग बन्द गरेको जिकिर गरेका छन् । तर, दैनिक खपतका आधारमा कोइलाकोअसव नहुने गरी किनेर मौज्जात राख्ने विगतको अभ्यास थियो । यसपटक उद्योग बन्द गराउने नियत राखेर कोइलाको मौज्जात

सहले तुरुन्तै कोइला किन्ने पैसा अभाव भएकाले उद्योग बन्द गरेको जिकिर गरेका छन् । तर, दैनिक खपतका आधारमा कोइलाकोअसव नहुने गरी किनेर मौज्जात राख्ने विगतको अभ्यास थियो । यसपटक उद्योग बन्द गराउने नियत राखेर कोइलाको मौज्जात

GREEN DRIVE

GLOBAL AUTO LOAN

8.25% p.a.

FIXED INTEREST RATE STARTING FROM

GLOBAL IME Bank

GLOBAL CONNECT

सकाएको स्रोतको भनाइ छ । साहले सरकारबाट प्राप्त गरेको १६ करोड ऋणबाट मर्मत गरी उद्योग चलाएको र ६ करोड रूपैयाँ बाँकी रहेको जानकारी दिए । 'मर्मतपछि नियमित रूपमा सिमेन्ट उत्पादन गर्ने क्षमता विकास भएको छ,' साहले भने, 'तर,

बिमा प्राधिकरणको 'एकीकृत निर्देशन' आउँदै

काठमाडौँ - नेपाल बिमा प्राधिकरणले अहिलेसम्म जारी गरेको विभिन्न निर्देशन, निर्देशिकालगायतका नीतिगत दस्तावेजलाई एकीकृत गरेर एकीकृत निर्देशन जारी गर्ने भएको छ । बिहीबार काठमाडौँमा आयोजित प्राधिकरणको ५७औँ वार्षिकोत्सव समारोहमा प्राधिकरणका अध्यक्ष सरद ओझाले एकीकृत निर्देशन जारी गर्ने लागेको बताएका हुन् । बिमा क्षेत्रको विकास र नियमनका लागि भन्दै सरकारले १ जेठ ०२६ मा अर्थ मन्त्रालयको शाखाका रूपमा बिमा समिति स्थापना गरेको थियो । त्यो अहिले प्राधिकरणका रूपमा स्वायत्त निकाय भएर काम गर्दै आएको छ । 'बिमा क्षेत्रमा निकै लामो समयदेखि रहेका कानुनी अस्पष्टता हटेर बिमा ऐन, २०७९ र बिमा नियमावली, २०८१ लागू भएसँगै एक बलियो कानुनी आधार सिर्जना भएको छ । बिमा ऐन, नियमावलीका व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न प्राधिकरणले विभिन्न विनियम, निर्देशिका तथा मार्गदर्शन, निर्देशन जारी गरेको छ । त्यसरी छरिएर रहेका निर्देशनलाई एकीकृत गरी बिमा क्षेत्रको नियमनलाई व्यवस्थित बनाउने काम भइरहेको छ,' उनले बताए । जेठ महिनाभरिमा एकीकृत निर्देशनको मस्यौदा काम गर्दै आएको बताए । त्यसपछि असारमा आवश्यक सुझाव लिएर मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिने उनको भनाइ छ । आगामी आर्थिक वर्ष अर्थात् साउन १ गते भने एकीकृत निर्देशन नै लागू गरिने अध्यक्ष ओझाले बताए । अहिले नेपालमा नियमनकारी निकायमा नेपाल राष्ट्र बैंकले मात्रै एकीकृत निर्देशन जारी गर्ने अभ्यास गरेको छ । अब बिमा प्राधिकरणले पनि एकीकृत निर्देशन जारी गर्ने देखिएको छ । यस्तै, प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक सुशीलदेव सुवेदीले बिमित हित रक्षण, सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता, पारदर्शिता तथा बिमा पहुँचको विस्तारलाई प्राथमिकतामा राखेर काम गर्दै आएको बताए । यस्तै, नेपाल राष्ट्र बैंककी कामु गभर्नर नीलम ढुंगाना तिमिसनाले बैंक र बिमा क्षेत्रको सहकार्य आवश्यक रहेको बताइन् । बिमा क्षेत्रमा एआईलगायतका सूचना प्रविधिको विकास हुन आवश्यक रहेको उनको भनाइ छ ।

बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री बहादुरसिंह लामाले निजीकरणको सूचीमा परेको हेटौँडा सिमेन्ट उद्योग र जीर्ण रहेको हेटौँडा कपडा उद्योगको स्वामित्व प्रदेशलाई दिएर नाफामा चलाएर देखाउने बताएका छन् । हेटौँडामा आयोजित 'मुख्यमन्त्रीसँग युवा संवाद' कार्यक्रममा बोल्दै उनले भने, 'हेटौँडा सिमेन्ट र कपडा उद्योग प्रदेश सरकारलाई चलाउन दिइयो भने दुई वर्षमै नाफामा लैजान सक्छौं । यस विषयमा हामीले अध्ययन, अनुगमन गरिसकेका छौं,' उनले भने । उनले संघीय सरकारको गलत मानसिकताले सरकारी उद्योगहरू रूण अवस्थामा पुगेको आरोप पनि लगाए । प्रदेशमा उपलब्ध जनशक्ति र स्रोतका भरमा दुवै उद्योगलाई पुनः सञ्चालन गर्न सक्ने क्षमता भए पनि अधिकार नदिएको उनले गुनासो गरे ।

निजीकरण गर्ने सरकारको तयारी छ । यसबिचमा कोइला नै अभावका कारण बन्द गर्नुपर्ने बाध्यता पनि भयो ।' केही नीतिगत र आर्थिक सहयोग गरे उद्योग निजीकरण नगरी पूर्ण क्षमतामा चलाउन सक्ने साहको दाबी छ । 'उद्योग कुन र कस्तो मोडालिटीमा निजीकरण हुने हो भनेर काम गर्न पनि हतोत्साहित भइरहेको स्थिति छ । उद्योगको सम्पत्तिको मूल्यांकन कसरी हुन्छ भन्ने कुनैको अन्याल भएको छ ।'

हेटौँडा सिमेन्ट पनि १० दिनअघिबाटै बन्द छ । उद्योगमन्त्री दामोदर भण्डारीले आफूअनुकुलको निर्णय गराउन उद्योगको अध्यक्षमा नरेन्द्र भण्डारीलाई नियुक्त गरेका छन् । चैत अन्तिम साताबाट सञ्चालनमा आएको उद्योगको क्लिंकर उत्पादन गरेर तयारी सिमेन्ट बोरामा प्याकेजिङ गर्ने र ढुंगा क्रसिड गर्ने काम मात्रै भइरहेको निमित्त प्रबन्धक नवीन कर्णेल जानकारी दिए । 'उद्योगको किल १० दिनदेखि बन्द छ । मर्मतको काम चलि्रहेकाले एक-दुई दिनभित्रमै किल सञ्चालनमा आउँछ,' उनले भने, 'ढुंगा क्रसिड र प्याकेजिङको काम भने चलि्रहेको छ ।' उत्पादन बन्द गरिएको उद्योगमा ५६ हजार बोरा सिमेन्ट मौज्जात रहेको र बिक्रीबाट प्राप्त रकमले तत्काललाई उद्योग सञ्चालन खर्च व्यवस्था गर्ने उनले जानकारी दिए ।

पेटेलमा एक र डिजेल-मट्टीतेलमा तीन रूपैयाँ घट्यो

काठमाडौँ - नेपाल आयात निगम लिमिटेडले बिहीबार रातिबाट लागू हुने गरी पेटेल एक र डिजेल तथा मट्टीतेल तीन रूपैयाँ प्रति लिटरका दरले घटाएको छ । मूल्य घटाएपछि काठमाडौँ उपत्यकामा पेटेल एक सय ५७ रूपैयाँ र डिजेल तथा मट्टीतेल एक सय ४२ रूपैयाँ कायम भएको छ । इन्डियन आयाल कर्पोरेसनले बिहीबार दिउँसो मूल्य घटाएर पठाएका कारण नेपाली बजारमा पनि समायोजन गरेको हो ।

१० महिनामा एकतिहाइ मात्रै पुँजीगत खर्च

पुँजीगत बजेटको लक्ष्य पूरा गर्न दैनिक पौने तीन अर्ब खर्चिनुपर्ने, १० महिनामा ३५ प्रतिशत पुँजीगत खर्च गरेको सरकारलाई बाँकी दुई महिनामा ६५ प्रतिशत खर्च गर्नुपर्ने चुनौती

नयाँ पत्रिका

तोकिएको समयमा पुँजीगत खर्च गर्ने नसकेको देखिन्छ । अबको ६० दिनमा सरकारले विनियोजित बजेटको ६५.८४ प्रतिशत अर्थात् दुई खर्ब ३१ अर्ब ९८ खर्च गर्न बाँकी छ । लक्ष्यअनुसार सबै खर्च गर्नलाई सरकारले दैनिक औसत तीन अर्ब ८६ करोड रूपैयाँ खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । ■ मापदण्डअनुसार खर्च भएन सरकार आफैँले बनाएको मापदण्डअनुसार पुँजीगत खर्च गर्न सकेको छैन । सरकारले सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउने भन्दै 'सार्वजनिक खर्चलाई मितव्ययी तथा प्रभावकारी बनाउनेसम्बन्धी मापदण्ड, २०८१' बनाएको छ । २३ माघमा सार्वजनिक मापदण्डअनुसार पहिलो त्रैमासमा १० प्रतिशत र त्यसपछिका हरेक महिनामा १०-१० प्रतिशतका दरमा पुँजीगत खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ । नयाँ मापदण्डअनुसार सरकारले हालसम्म ८० प्रतिशतभन्दा बढी पुँजीगत खर्च गरिसकनुपर्ने थियो । तर, तोकिएको मापदण्डको आधा पनि खर्च हुन नसकेको सरकारी तथ्यांक छ । ■ आमदानीभन्दा दुई खर्ब आठ अर्बभन्दा बढी खर्च सरकारले चालू आवका १० महिनामा कुल नौ खर्ब ४९ अर्ब ७६ करोड रूपैयाँ खर्च प्रार्ति गरेको छ । यसमा सरकारले लिएको ऋण जोडिएको छैन । तर, यही अवधिमा कुल खर्च भने ११ खर्ब ५७ अर्ब ८९ करोड रूपैयाँ पुगिसकेको छ । सरकारले गरेको कुल खर्च कुल प्राप्तिको तुलनामा दुई खर्ब आठ अर्ब १३ करोड रूपैयाँले बढी हो । अर्थात्, सरकारको आमदानीभन्दा खर्च धेरै छ । वैशाखसम्ममा सरकारले सात खर्ब ७३ अर्ब २२ करोड चालू खर्च गरेको छ, जुन विनियोजित बजेट ११ खर्ब ४० अर्ब ६६ करोडको ६७.७९ प्रतिशत हो ।

भापामा पाइपलाइनमार्फत हजार घरमा बायोग्यास जडान गरिँदै

प्रधानमन्त्री केपी ओलीको 'घर-घरमा पाइपलाइनबाट ग्यास' योजना कार्यान्वयन गर्न आयल निगम अग्रसर, विकसित देशमा प्रयोग भइरहेको 'सिटी ग्यास पाइपलाइन' जडानका लागि काठमाडौँ विश्वविद्यालयमार्फत अध्ययन हुने

अजित अधिकारी / नयाँ पत्रिका

भापाको कन्काई- २, सुकेडाँडामा उत्पादन भएको बायोग्यास पाइपलाइनमार्फत सुरुंगा बजारसहित आसपासका एक हजार घरमा पुर्‍याइने भएको छ । प्रधानमन्त्री केपी ओलीको निर्देशनपछि आयल निगमले घर-घरमा पाइपलाइनमार्फत ग्यास वितरण गर्ने कार्यमा लगानी गर्ने गरी अध्ययन अघि बढाएको हो । आयल निगमका कार्यकारी निर्देशक डा. चण्डिकाप्रसाद भट्टले प्रधानमन्त्री ओलीले बालुवाटार बोलाएर भापामा उत्पादन भइरहेको बायोग्यासलाई पाइपलाइनमार्फत स्थानीयको घरमा लैजाने व्यवस्था गर्न निर्देशन दिएलगत्तै अध्ययन अघि बढाएको बताए । 'आवश्यक पूर्वाधार नहुँदा भापामा उत्पादित बायोग्यास खेर गइरहेको रहेछ,' भट्टले भने, 'त्यसैले पाइपलाइनमार्फत स्थानीयका घरमा बायोग्यास वितरणका लागि हामीले अध्ययन अघि बढाएका छौं ।'

वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा ०७५ देखि निर्माण थालिएको प्लान्टबाट तीन वर्षअघिदेखि नै बायोग्यास उत्पादन भइरहेको छ । प्लान्टमा उत्पादित ग्यास पाइपलाइनमार्फत घरमा पुर्‍याउन करिब सात करोड रूपैयाँ लामो आयल निगमको प्रारम्भिक अनुमान छ । भूगर्भास्थित प्लान्ट अध्ययन गरेर फर्किएका निगमका उपनिर्देशक प्रदीप यादवले काठमाडौँ विश्वविद्यालयलाई पाइपलाइनमार्फत बायोग्यास जडानको जिम्मेवारी दिन लागिनेको बताए ।

'पाइपलाइनसहितको पूर्वाधारमा लामै खर्च निगमले व्यहोर्नेछ । तर, आवश्यक अध्ययन गरेर उचित किसिमको पाइपलाइन जडानको काम काठमाडौँ विश्वविद्यालयको टिमलाई दिने विषयमा गृहकार्य गरिरहेका छौं,' यादवले भने । केम्पूको टोलीले निगमले बिहीबार दिउँसो एक चरण छलफलसमेत गरिसकेको छ ।

उनका अनुसार सुरुंगा बजारसहितका घरमा 'सिटी ग्यास पाइपलाइन' जडान हुनेछ । विभिन्न देशमा जडान भएका यस्ता पूर्वाधारको अध्ययनसमेत गरेर भापामा काम थालिने उनले जानकारी दिए । 'फोहोरमैल्लाको व्यवस्थापन, जैविक मल उत्पादन र वार्षिक अबैको एलपी ग्यास आयातमा भइरहेको घाटा न्यूनीकरणका लागि पनि बायोग्यासको प्रयोग बढाउनु जरुरी छ,' उनले भने । निगमका कार्यकारी निर्देशक भट्टले अध्ययनपश्चात् पाइपलाइनमार्फत बायोग्यास वितरण सम्भव देखिए सञ्चालक समिति बैठकबाट निर्णय गराएर काम थाल्ने योजना रहेको बताए ।

कन्काई- २, सुकेडाँगीमा निर्माण गरिएको बायोग्यास प्लान्ट

२३ वैशाखमा बालुवाटार बोलाएर प्रधानमन्त्री ओलीले दिएका थिए निर्देशन

२३ वैशाखमा प्रधानमन्त्री केपी ओलीले आयल निगमलाई भापामा उत्पादित बायोग्यासलाई पाइपलाइनमार्फत घर-घरमा पुर्‍याउने कामको जिम्मा लिन निर्देशन दिएका थिए । प्रधानमन्त्री ओलीले उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारी, मन्त्रालयका दुई सचिव कृष्णबहादुर राउत र गोविन्दबहादुर कार्की, आयल निगमका कार्यकारी निर्देशक डा. चण्डिकाप्रसाद भट्ट, उपनिर्देशक प्रदीप यादवलगायतलाई बोलाएर छलफल गरेका थिए । सो छलफलमा भापामा बायोग्यास उत्पादन भएको, तर पाइपमार्फत लैजान समस्या भएकाले अध्ययन गरेर निकास निकाल्न प्रधानमन्त्री ओलीले निर्देशन दिएको निगमका कार्यकारी निर्देशक भट्टले जानकारी दिए । 'प्रधानमन्त्रीज्यूले अध्ययन र लगानी जे गर्नुपर्ने हो, गर्नुस् र बायोग्यासलाई पाइपमार्फत घरमा लैजाने व्यवस्था मिलाउनुस् भनेर निर्देशन दिनुभएको थियो,' उनले भने । त्यसपछि उपनिर्देशक यादवको नेतृत्वमा निगमले भापा पुगेर बायोग्यास प्लानको निरीक्षणसमेत गरेर फर्किसकेको उनले जानकारी दिए ।निगमले टोलीले एक साताभित्रै प्रधानमन्त्री ओलीसमक्ष सिटी ग्यास पाइपलाइनको अवधारणाअनुसार परियोजना अघि बढाउन कार्ययोजना पेश गर्ने भएको छ ।

धितोमा रहेको चल अचल सम्पत्ति लिलाम डाँक बढाबढद्वारा लिलाम बिक्री गरिने बारेको प्रथम पटकको सार्वजनिक सूचना

(सूचना प्रकाशन मिति २०८२/१०/१२ गते) तपस्वील बमोजिमका कर्जा ग्राहकहरूले यस बैकबाट देहाय बमोजिम कर्जा/सुविधाहरूको बैकलाई बुझाउनु पर्ने साँबा, व्याज, हर्जाना तथा अन्य लेना रकम बुझाउन पटक पटक मौखिक तथा लिखित रूपमा तर ताकेता तथा कर्जा बुझाउने बारे २१ (एक्काईस) दिने सूचना प्रकाशन गर्दा समेत कर्जा बुझान गर्न तर्फ कुनै चासो नदेखाई बेवास्ता गरेकाले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३१(पँतीस) दिन भित्र बैकको सम्पूर्ण लेना रकम चुक्ता गर्नुहुन कर्जा ग्राहक, धितो सूरक्षण मन्त्रीनामादिने, जमानत दिनुहुने व्यक्ति/संस्था/संस्था वा सार्वजनिक सूचना जारी गरीएको छ । उल्लेखित ३१(पँतीस) दिन भित्र कर्जा चुक्ता नगरेमा कर्जा ग्राहक, धितो सूरक्षण मन्त्री दिने, जमानत दिनुहुने व्यक्ति/संस्था र सम्बन्धित पक्षलाई कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचीमा राखिने र बैकलाई लेखिदिएको चल अचल सम्पत्ति/परियोजना बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ र यस बैकको प्रचलित कर्जा अस्वी कार्यविधि अनुसार देशय बमोजिमको मितिमा धितो लिलाम डाँक बढाबढ गरिने हुँदा ईच्छुक व्यक्ति/संस्था तथा सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ । साथै, उपरोक्त अनुसार डाँक बढाबढद्वारा धितो लिलाम बिक्री हुन नसकेमा धितो सूरक्षणमा रहेको चल अचल सम्पत्ति बैक आफैले स्वकार गरिदिन सक्ने व्योहार समेत जानकारी गराईन्छ.

तपशिल
धितो लिलाम बिक्री हुने मिति : २०८२ साल असार महिना ८ गते आइतवार दिनको १२ देखि ३ वजे सम्म
लिलाम हुने स्थान/कार्यालय : कृषि विकास बैक लि.शाखा कार्यालय दमौली, तनहुँ ।
ग्राहकको विवरण
सम्बन्धित कार्यालय : कृषि विकास बैक लि.शाखा कार्यालय, डुम्रे ।
लिलाम हुने स्थान/कार्यालय : कृषि विकास बैक लि.शाखा कार्यालय दमौली, तनहुँ ।

कर्जा शिर्षक	जग्गाधनीको नाम	जिल्ला	न.पा./गा.वि.स.	बड्डा नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल
व्यापार	यशोदा धिताल	तनहुँ	दोरदोर	५ ज	९५१	०-३-०-०

नाम	ठेगाना	ना.प्र.नं.	नागरिकता जारी भएको जिल्ला/मित/कार्यालय	पति/बाबु	बाजे/ससुरा
यशोदा धिताल	भानु-१, तनहुँ	५७५२०	लमजुङ, २०६२/१०/१८ जिल्ला प्रशासन कार्यालय	विकास धिताल	प्रेम बहादुर

२) ग्राहकको नाम : न्दु सिरिता टेलर्स
दर्ता भएको कार्यालय : नेपाल सरकार उद्योग मन्त्रालय धरैलु तथा साना उद्योग विभाग, धरैलु तथा साना उद्योग विकास समिति मुख्य शाखा कार्यालय तनहुँ ।
फर्मको दर्ता नं. : ४०९९/०७३/७४ दर्ता मिति: २०७३/०४/१६, पान नं. : ६०४८९१३४५

कर्जा शिर्षक	जग्गाधनीको नाम	जिल्ला	न.पा./गा.वि.स.	बड्डा नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल (रोपनीमा)
घरैलु उद्योग संचालन	राजु वि.क.	तनहुँ	बन्दिपुर	४	७३८	४-०-०-०

नाम	ठेगाना	ना.प्र.नं.	नागरिकता जारी भएको जिल्ला/मित/कार्यालय	पति/बाबु	बाजे/ससुरा
सरिता विश्वकर्मा	बन्दिपुर- ४ तनहुँ	४३१०२८/११४०२१	तनहुँ/२०६४/१२/१३/ जिल्ला प्रशासन कार्यालय	राजु वि.क.	दधिराम विश्वकर्मा

नाम	ठेगाना	ना.प्र.नं.	नागरिकता जारी भएको जिल्ला/मित/कार्यालय	पति/बाबु	बाजे/ससुरा
राजु वि.क.	बन्दिपुर- ४, तनहुँ ।	२२६८८८	तनहुँ/२०४४/१२/२०, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	दधिराम विश्वकर्मा	मन्तीराम

३) ग्राहकको नाम : निरमाया सुनौलीदी उद्योग
दर्ता भएको कार्यालय : नेपाल सरकार उद्योग मन्त्रालय, धरैलु तथा साना उद्योग विकास समिति मुख्य शाखा कार्यालय तनहुँ ।
फर्मको दर्ता नं. : ३२९९/०६९/०७० तनहुँ, दर्ता मिति: २०६९/०८/०८ पान नं. : ६००७००६९५

कर्जा शिर्षक	जग्गाधनीको नाम	जिल्ला	न.पा./गा.वि.स.	बड्डा नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल (रोपनीमा)
व्यापार	देव प्रसाद विश्वकर्मा	तनहुँ	बन्दिपुर	४	७४३	५-२-२-०

नाम	ठेगाना	ना.प्र.नं.	नागरिकता जारी भएको जिल्ला/मित/कार्यालय	पति/बाबु	बाजे/ससुरा
निरमाया विश्वकर्मा	बन्दीपुर- ४, तनहुँ	४९८४५	चितवन/२०४४/०३/०२/जिल्ला प्रशासन कार्यालय	देव प्रसाद विश्वकर्मा	दधिलाल विश्वकर्मा

नाम	ठेगाना	ना.प्र.नं.	नागरिकता जारी भएको जिल्ला/मित/कार्यालय	पति/बाबु	बाजे/ससुरा
देव प्रसाद विश्वकर्मा	बन्दिपुर- १, तनहुँ	६९९६	तनहुँ/२०३७/०३/०१ जिल्ला प्रशासन कार्यालय	दधिलाल विश्वकर्मा	मन्धरे

कर्जा शिर्षक	जग्गाधनीको नाम	जिल्ला	न.पा./गा.वि.स.	बड्डा नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल (रोपनीमा)
घरायसी कर्जा	रुद्रराज खनाल	तनहुँ	बन्दिपुर	१	६४३	०-२-१-३

शर्तहरू :
१) धितो लिलाम डाँक बढाबढ हुने तोकिएको दिन लिलामा कार्य सम्पन्न हुन नसकेमा वा सार्वजनिक विदा परेमा सोको लगत्तै बैक खुलेको दिन उक्त लिलामा कार्य हुनेछ ।
२) धितो लिलाम डाँक बढाबढमा कानिमा शतीन। जना व्यक्ति/संस्थाहरूले भाग लिएको हुनु पर्नेछ ।
३) धितो लिलाम डाँक बढाबढमा सबै भन्दा बढी रकम बोलकबोल गर्ने व्यक्ति/संस्थाले बालेको अंकको कानिमा १०(दश) प्रतिशत हुने रकम धरोटी बापत त्यसै दिन यस बैकमा जम्मा भएको हुनु पर्नेछ ।
४) लिलाम सकार गर्ने व्यक्ति/संस्थाले लिलाम सदर भएको जसाल। दिन भित्र बाँकी रकम बुझाउनु पर्नेछ । बुझाउनु पर्ने बाँकी रकम तोकिएको मितिमा बुझाउन नसकेमा जम्मा भएको रकम स्वतः जफत हुनेछ ।
५) लिलाम सदर/बदरको निर्णय नभए सम्म धरोटी रकम फिर्ता माग गर्न र सोमा व्याज दाबी गर्न पाइने छैन ।
६) डाँक बढाबढको शुरुवात अंक उक्त चल अचल सम्पत्तिको मूल्यांकनबाट शुरुवात गरिनेछ ।
७) धितो लिलाम डाँक बढाबढ सदर वा बदर गर्न अगावै सम्बन्धित ग्राहकले बैकलाई भुक्तानी गर्नु पर्ने सम्पूर्ण रकम बुझाएमा लिलामा कारवाही हुने छैन ।
८) लिलाम सदर भए पश्चात राखिब/खारेज नामसारी गर्दा सम्बन्धित निकायमा तिन बाँकी कर, राजश्व, मालपोत, रजिष्ट्रेशन दस्तुर लगायतका सम्पूर्ण राजश्व, कर, दस्तुर एवं अन्य भैपरी खर्च बोलपत्रदातालेनै व्यहोर्नु पर्नेछ ।
९) डाँक बढाबढमा सबै भन्दा बढी बोलकबोल गर्ने व्यक्ति/संस्थालाई दिने वा नदिने सम्पूर्ण अधिकार बैकको बाबुलाई रहेनेछ ।
१०) अन्य जानकारीको लागि यस कार्यालयमा कार्यालय समय भित्र सम्पर्क राख्न सकिनेछ ।

NIC ASIA एन आई सी एशिया बैंक लि.	एन आई सी एशिया बैंक लिमिटेड रजिस्टर्ड कार्यालय: ट्रेड टावर थापाथली, काठमाडौँ वडा नं. ११ फोन नं.: +९७७-१-५११११७७/७८/८८, फ्याक्स: +९७७-१-५११११८०, टोल फ्री नं.: १६६०-०१-७७७७१ सुकावको लााि: FB टाईप जा 388८८ मा SMS पठाउनुहोस्, कर्जा असुली विमााग, राधाभवन, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौँ । सम्पर्क कोाेन.: +९७७-१-०-४२६६५२०/२२ (एक्सटरेन्जन: २०८/२२५/२२६)
गौर बैकिङ्ग सम्पति विन्नी बारे ७ (सात) दिने शिलबन्दी बोलपत्र आह्वान	
यस बैंकको नाममा दर्ता रहेको तपसिलमा उल्लेखित गौर बैकिङ्ग सम्पति जहाँ जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ, सोही अवस्था र परिमाणमा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रबाट खरिद गर्न इच्छुक व्यक्ति/फर्म/कम्पनी/संघ संस्थाहरुले निम्न लिखित शर्त बन्देजहरुको अधीनमा रही यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ (सात) दिन (उक्त दिन सार्वजनिक विदा परेमा कार्यालय खुलेको दिन) भित्र गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नुहुन आह्वान गरिन्छ ।	
तपसिल	
क्र.सं.	गौर बैकिङ्ग सम्पतिको विवरण
१.	बर्दिया जिल्ला, डेउडाकला गा.वि.स. वडा नं. ३ (हाल बाँसगाढी न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. २०६ र ६३४४ को क्षेत्रफल क्रमशः ४१५ र ५५८.७० -व.मी) को घरजग्गा ।
२.	मोरङ्ग जिल्ला, कसेनी गा.वि.स. वडा नं. ८ क स्थित कित्ता नं. ६० को क्षेत्रफल ०-०-११-० (विगाह) को जग्गा ।
३.	सिराहा जिल्ला, पडरीया गा.वि.स. वडा नं. १क (हाल लहान न.पा. वडा नं. १२) स्थित कित्ता नं.२०५० को क्षेत्रफल ०-१-०-० (विगाह) को घरजग्गा ।
४.	पर्वत जिल्ला, शिवालय गा.वि.स. वडा नं. ५ (हाल कूरुमा न.पा. वडा नं. ५) स्थित कित्ता नं. १०४८ को क्षेत्रफल ०-४-०-० रोपनी (१२७.१६ वर्ग मिटर) को जग्गा ।
५.	बारा जिल्ला, बहुअरी गा.वि.स. वडा नं. १ (हाल परवालीपुर गा.पा. वडा नं. ५) स्थित कित्ता नं. ४६१ को क्षेत्रफल ०-०-१५-० (विगाह) को जग्गा ।
६.	रौतहट जिल्ला, गुरुडा गा.वि.स. वडा नं. ६ (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. ४) स्थित कित्ता नं. १००२ को क्षेत्रफल ०-३-०-० विगाह (१,०१५.१२ वर्ग मिटर) को जग्गा ।
७.	रौतहट जिल्ला, गुरुडा गा.वि.स. वडा नं. ७ (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. ४) स्थित कित्ता नं. ५१४ को क्षेत्रफल ०-०-१०-० विगाह (१६२.३२ वर्ग मिटर) को जग्गा ।
८.	रौतहट जिल्ला, गुरुडा गा.वि.स. वडा नं. ६ (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. ४) स्थित कित्ता नं. २६९७ को क्षेत्रफल ०-२-२-० विगाह (७११.१४ वर्ग मिटर) को जग्गा ।
९.	रौतहट जिल्ला, बसविटी जिगाडिया गा.वि.स. वडा नं. २ (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. ८) स्थित कित्ता नं. ७४५ को क्षेत्रफल ०-३-५-८ विगाहको जग्गा र रौतहट जिल्ला, बसविटी जिगाडिया गा.वि.स. वडा नं. २ (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. ८) स्थित कित्ता नं. ३५४ र ३८६ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-१-०-० र ०-१-०-० विगाह को जग्गा ।
१०.	रौतहट जिल्ला, बसविटी जिगाडिया गा.वि.स. वडा नं. २(हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. ८) स्थित कित्ता नं. ६५३ र ७३८ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-१-११-० विगाह र ०-१-१०-० विगाह को जग्गा
११.	रौतहट जिल्ला, बसविटी जिगाडिया गा.वि.स. वडा नं. ४ (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. ८) स्थित कित्ता नं. ११० को क्षेत्रफल ०-०-३-४ (विगाह) को जग्गा, रौतहट जिल्ला, बसविटी जिगाडिया गा.वि.स. वडा नं. ४/क (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. ८) स्थित कित्ता नं. १०७ र १२२ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-२-५-० र ०-१-३-० (विगाह) को जग्गा र रौतहट जिल्ला, रघुनाथपुर गा.वि.स. वडा नं. ५ (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. ६९८ को क्षेत्रफल ०-३-७-८ (विगाह) को जग्गा ।
१२.	रौतहट जिल्ला, दुमरिया मटियौन गा.वि.स. वडा नं. ६/क (हाल चन्द्रपुर न.पा. वडा नं. १०) स्थित कित्ता नं. ११०२ को क्षेत्रफल ०-३-१८-० (विगाह) को जग्गा ।
१३.	काभ्रेकोट जिल्ला, दाहीफलगाउँ गा.वि.स. वडा नं. ३ (हाल खौडाचक्र न.पा.वडा नं. ६) स्थित कित्ता नं. ७२३ को क्षेत्रफल ६८१ व.मि.को जग्गा र काभ्रेकोट जिल्ला, दाहीफलगाउँ गा.वि.स. वडा नं. ४ (हाल खौडाचक्र न.पा.वडा नं. ६) स्थित कित्ता नं. ७१४ को क्षेत्रफल २७५० व.मी. को जग्गा ।
१४.	तनहुँ जिल्ला, फराकचौर गा.वि.स. वडा नं. ८ स्थित कित्ता नं. ११ र १०० को क्षेत्रफल क्रमशः १-०-०-० र १-५-३-० (रोपनी) को जग्गा ।
१५.	तनहुँ जिल्ला, वलिट्टुर गा.वि.स. वडा नं. १ क स्थित कित्ता नं. ७३१ को क्षेत्रफल ३-०-३-० (रोपनी) को घरजग्गा ।
१६.	चितवन जिल्ला, खैरहनी गा.वि.स. वडा नं. ७ क (हाल खैरहनी न.पा. वडा नं. ६) स्थित कित्ता नं. १४६३ र ११४७ को क्षेत्रफल: २८१५.२१ (व.मी.) र ४४१.०० (व.मी.) को घरजग्गा ।
१७.	ललितपुर जिल्ला, लामाटार गा.वि.स. वडा नं. १३ (हाल महालक्ष्मी न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. ३२७ को क्षेत्रफल १-६-१-० (रोपनी) को जग्गा ।
१८.	ललितपुर जिल्ला, लामाटार गा.वि.स. वडा नं. १३ (हाल महालक्ष्मी न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. २५८ र ६२७ को क्षेत्रफल क्रमशः १-४-१-० र ०-८-३-१ (रोपनी) को जग्गा ।
१९.	सुनसरी जिल्ला, माटौँगाउँ सिनवारी गा.वि.स. वडा नं. २ ग (हाल रामधुनी न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. ८८१ र ८८२ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-१५-० र ०-०-१५-० (विगाह) को जग्गा ।
२०.	कास्की जिल्ला, फुरुवाँडा गा.वि.स वडा नं. २ स्थित कित्ता नं. ५०२, ५०६, ५०७, ५३४, ५३५, ५३६, ५३७, ५३८ र १२७६ को क्षेत्रफल क्रमशः ३-२-१-१, ०-५-१-०, ०-२-१-१, ०-७-३-२, ०-५-०-१, ०-७-३-१, ०-७-३-१ र १-१-१-१ (रोपनी) को जग्गा ।
२१.	कास्की जिल्ला, पोखरा उ.म.न.पा. वडा नं. ५ स्थित कित्ता नं. १११, ११२ र १६७ को क्षेत्रफल क्रमशः ४१, ५०.७० र ४७ (व.मि.) को घरजग्गा ।
२२.	कास्की जिल्ला, लामाचौर गा.वि.स वडा नं. ३ स्थित कित्ता नं. १०८० को क्षेत्रफल १-१-२-३ (रोपनी) को जग्गा ।
२३.	रौतहट जिल्ला, कर्कचौर गा.वि.स वडा नं. ५ (हाल देवाही जोनही न.पा वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. ८४५ र १२६५ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-१-१५ र ०-०-१५ (विगाह) को जग्गा ।
२४.	रौतहट जिल्ला, रमौली गा.वि.स. वडा नं. २ क स्थित कित्ता नं. २०२ को क्षेत्रफल ०-५-०-० (विगाह) को जग्गा ।
२५.	नवलपरासी जिल्ला, तम्सरिया गा.वि.स. वडा नं. १स (हाल मध्याबिन्दु न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. १४३, ८६ र ३०५ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-६-८-०, १-०-०-०, र ०-५-१५-० (विगाह) को जग्गा ।
२६.	नवलपरासी जिल्ला, कोलुवा गा.वि.स. वडा नं. १ क, स्थित कित्ता नं. ७०२ को क्षेत्रफल ०-५-७ (विगाह) को जग्गा ।
२७.	नवलपरासी जिल्ला, तम्सरिया गा.वि.स. वडा नं. ७ स्थित कित्ता नं. ७० को क्षेत्रफल ०-१-७-०,५ (विगाह) को घरजग्गा ।
२८.	काठमाण्डौ जिल्ला, गौण्डा गा.वि.स. वडा नं. ६ (हाल ठोरा न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. ११८ को क्षेत्रफल १५.६० (व.मि) को घरजग्गा ।
२९.	रौतहट जिल्ला, विश्रामपुर गा.वि.स वडा नं.१ (हाल वृन्दावन न.पा. वडा नं. ३) स्थित कित्ता नं. ७१७, ७२५, ७३७ र ५६१ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-२-१०-०, ०-५-३-०, ०-२-१०-० र ०-१-५-० (विगाह) को जग्गा ।
३०.	रौतहट जिल्ला, विश्रामपुर गा.वि.स वडा नं.७ (हाल वृन्दावन न.पा. वडा नं. २) स्थित कित्ता नं. १०६४ को क्षेत्रफल ०-११-१०-० (विगाह) को जग्गा ।
३१.	रौतहट जिल्ला, विश्रामपुर गा.वि.स वडा नं.२ (हाल वृन्दावन न.पा. वडा नं. ३) स्थित कित्ता नं. ५८७ को क्षेत्रफल ०-८-०-० (विगाह) को जग्गा ।
३२.	मकवानपुर जिल्ला, हेटौडा न.पा. वडा नं. १ (हाल हेटौडा उ.म.न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. ६७२७ र ६७२६ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-५-० र ०-०-५-० (विगाह) को घरजग्गा ।
३३.	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला, ज्यामिरे गा.वि.स. वडा नं. २ (हाल मेलम्ची न.पा. वडा नं. १०) स्थित कित्ता नं. ५५४ को क्षेत्रफल ६-१४-१-० (रोपनी) को जग्गा ।
३४.	रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स वडा नं. ८ क (हाल देवदह न.पा. वडा नं. ७) स्थित कित्ता नं. ४०५० र ४०४८ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-२.२५ र ०-०-१२.७५ (विगाह) को जग्गा ।
३५.	रुपन्देही जिल्ला, केरवानी गा.वि.स वडा नं. ८ स (हाल देवदह न.पा. वडा नं. ७) स्थित कित्ता नं. ४२१, २१३ र १६८४ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-१.५०, ०-०-२ र ०-०-१० (विगाह) को घर/जग्गा ।
३६.	रौतहट जिल्ला, रमौली वैरिया गा.वि.स. वडा नं. २ क (हाल वृन्दावन न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. २८८ को क्षेत्रफल ०-३-०-० (विगाह) को जग्गा ।
३७.	पर्सा जिल्ला, वीरगंज उ.म.न.पा. वडा नं. ६ (हाल वीरगंज म.न.पा. वडा नं. ५) स्थित कित्ता नं. २६४ को क्षेत्रफल ३६६.४० व.मि. को घरजग्गा ।
३८.	चितवनजिल्ला, भरपुर गा.पा. वडा नं. २ क स्थित कित्ता नं. १५६३ र ३३०२ को क्षेत्रफलक्रमशः ०-०-१०-० र ०-०-५-० (विगाह) को घर जग्गा
३९.	मकवानपुर जिल्ला, पदमपोखरी गा.वि.स. वडा नं. ५ (हाल हेटौडा उ.म.न.पा वडा नं. १२) स्थित कित्ता नं. ४३७१ को क्षेत्रफल १-३-०-० (विगाह) को घरजग्गा ।
४०.	तनहुँ जिल्ला, दोरदोर गा.वि.स. वडा नं. ५/ज स्थित कित्ता नं. १२२५ को क्षेत्रफल १-०-२-० (रोपनी) को घरजग्गा ।
४१.	मकवानपुर जिल्ला, बासामाडी गा.वि.स. वडा नं. ३ स्थित कित्ता नं. २७१४ को क्षेत्रफल १३५४.५२ (व.मि) को जग्गा ।
४२.	रौतहट जिल्ला, रंगपुर गा.वि.स वडा नं. ६ क (हाल गुजरा न.पा. वडा नं. १), स्थित कित्ता नं. ५५० को क्षेत्रफल १-८-१ (विगाह) को जग्गा ।
४३.	महोत्तरी जिल्ला, औरही गा.वि.स वडा नं.३/क (हाल औरही न.पा. वडा नं. १२) स्थित कित्ता नं. १०४३ को क्षेत्रफल ०-०-६.७५-० (विगाह) को घर/जग्गा ।
४४.	पर्सा जिल्ला, रामगढवा गा.वि.स. वडा नं. ५ (हाल वीरगंज म.न.पा. वडा नं. २४) स्थित कित्ता नं. ७७८, ७७४ र ४४ को क्षेत्रफल क्रमशः ४.२३, १० र ६३१(व.मि) को जग्गा ।
४५.	रुपन्देही जिल्ला जजेडी गा.वि.स. वडा नं. ७ स्थित कित्ता नं. ६ को क्षेत्रफल १९३३ (व.मि.) को घरजग्गा ।
४६.	बाँके जिल्ला, नेपालगंज उ.म.न.पा. वडा नं.२ स्थित कित्ता नं. १७१ को क्षेत्रफल २२० (व.मी) को घरजग्गा र बाँके जिल्ला, नेपालगंज उ.म.न.पा. वडा नं.२ स्थित कित्ता नं. १८७ को क्षेत्रफल १०० (व.मी) को जग्गा ।
४७.	बर्दिया जिल्ला, कालिका गा.वि.स. वडा नं.६ (हाल बडैयाताल गा.पा. वडा नं.८) स्थित कित्ता नं. ६३४, १७२१ र १२२६ को क्षेत्रफल क्रमशः १६२.३२, ३३८.६३, र ३३८.६३ (व.मी) को घरजग्गा ।
४८.	रौतहट जिल्ला, गुरुडा गा.वि.स. वडा नं.८ (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं.४) स्थित कित्ता नं. ४२४ को क्षेत्रफल ०-१-० (विगाह) को घरजग्गा ।
४९.	भापा जिल्ला, अनारमनी गा.वि.स. वडा नं. ७ (हाल विर्तामोड न.पा. वडा नं.३) स्थित कित्ता नं. १३०७ को क्षेत्रफल ३६० (व.मि) को घरजग्गा ।
५०.	पर्सा जिल्ला, वीरगंज उ.म.न.पा. वडा नं. १५ (हाल वीरगंज म.न.पा. वडा नं. १२) स्थित कित्ता नं. ११ र १४ को क्षेत्रफल क्रमशः २२५ र १०.४० (व.मि.) को जग्गा ।
५१.	बर्दिया जिल्ला, सानोश्री गा.वि.स. वडा नं. ५ क (हाल बर्दिया जिल्ला, मधुवन न.पा. वडा नं. ६) स्थित कित्ता नं. ११७५ र १२१३ को क्षेत्रफल क्रमशः २२४३.४१ र १२४८.६८ (व.मि) को जग्गा ।
५२.	कास्की जिल्ला, अर्घौ गा.वि.स. वडा नं. ३ स्थित कित्ता नं. १८८५ को क्षेत्रफल ०-७-०-० (रोपनी) को जग्गा ।
५३.	पर्सा जिल्ला, वीरगंज उ.म.न.पा. वडा नं. १५ (हालवीरगंज म.न.पा. वडा नं. १२) स्थित कित्ता नं. १३, १४ र १५ को क्षेत्रफलक्रमशः १००.८०, ३११.०० र १४२.८० (व.मि) को जग्गा ।
५४.	रौतहट जिल्ला, बगही गा.वि.स. वडा नं. ७/क (हाल कटहरिया न.पा. वडा नं. ६) स्थित कित्ता नं. ७३१ को क्षेत्रफल ०-३-१-० (विगाह) को जग्गा ।
५५.	रौतहट जिल्ला, बगही गा.वि.स. वडा नं. ३ (हाल कटहरिया न.पा. वडा नं. ६) स्थित कित्ता नं. ८६३ को क्षेत्रफल ०-२-१०-० (विगाह) को जग्गा ।
५६.	रौतहट जिल्ला, सखुआ गा.वि.स. वडा नं.७/क (हाल माधव नारायण न.पा. वडा नं.३) स्थित कित्ता नं. १२७ को क्षेत्रफल ०-१२-२-५-० (विगाह) को जग्गा ।
५७.	रौतहट जिल्ला, रघुनाथपुर गा.वि.स. वडा नं. ४/क (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. १४२ को क्षेत्रफल ०-३-० (विगाह) को जग्गा ।
५८.	महोत्तरी जिल्ला, २५ नं. वहादुरगंज गा.वि.स. वडा नं. ३ स (हाल बर्दियास न.पा. वडा नं. १४) स्थित कित्ता नं. १२०२ को क्षेत्रफल ०-१-१०-० (विगाह) को जग्गा ।
५९.	पर्वत जिल्ला, पाड गा.वि.स वडा नं. १ स्थित कित्ता नं. १६५१ र २३०४ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-४-१-० र ०-७-०-१ (रोपनी) को जग्गा ।
६०.	पर्सा जिल्ला, बगही गा.वि.स. वडा नं. १ (हाल वीरगंज म.न.पा. वडा नं. २८) स्थित कित्ता नं. ६२६ र ६२१ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-११-१ र ०-०-१-५ (विगाह) को जग्गा ।
६१.	भक्तपुर जिल्ला, चित्तपोल गा.वि.स. वडा नं. ७/७ ग (हाल सूर्यविनायक न.पा. वडा नं. १०) स्थित कित्ता नं. ५२६ को क्षेत्रफल ०-५-०-० (रोपनी) को जग्गा ।
६२.	सुर्खेत जिल्ला गोठीकाडा गा.वि.स. वडा नं. ३ (हाल विरेन्द्रनगर न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. ५८७८ को क्षेत्रफल ०-०-१५ ^{१/२} (बिगाह) को घरजग्गा ।
६३.	भापा जिल्ला, बाहुनडांगी गा.वि.स. वडा नं. ६ (हाल मेचीनगर न.पा. वडा नं. २) स्थित कित्ता नं.३०८६ र ४२८६ को क्षेत्रफल क्रमशः १-४-१६-० र ०-२-२-० (विगाह)को जग्गा ।
६४.	भापा जिल्ला, नकलबन्दा गा.वि.स. वडा नं. ७/७क (हाल मेचीनगर न.पा. वडा नं. ५) स्थित कित्ता नं. ११४० र १६८२ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-१-१०-० र ०-१८-१०-० (विगाह)को जग्गा ।
६५.	बारा जिल्ला, बलिरामपुर गा.वि.स. वडा नं. ६ (हालः कलैया उ.म.न.पा. वडा नं. १३) स्थित कित्ता नं. ५१९ को क्षेत्रफल ०-२-१-० (विगाह) को जग्गा ।
६६.	बारा जिल्ला, भवानीपुर गा.वि.स. वडा नं. ३ (हालः कलैया उ.म.न.पा. वडा नं. ३) स्थित कित्ता नं. १२७ को क्षेत्रफल ०-५-३-० (विगाह)को जग्गा ।
६७.	काठमाडौँ जिल्ला, काभ्रेस्थली गा.वि.स. वडा नं. ७ क (हालः तारकेश्वर न.पा. वडा नं. २) स्थित कित्ता नं. ६३७ को क्षेत्रफल १-६-२-२ (रोपनी) को जग्गा ।
६८.	रौतहट जिल्ला, स.धनौरी गा.वि.स. वडा नं. ६ (हाल वृन्दावन न.पा. वडा नं. ६) स्थित कित्ता नं. ४ को क्षेत्रफल १-१-०-० (विगाह) को जग्गा ।
६९.	सुनसरी जिल्ला, खमार गा.वि.स. वडा नं. १स स्थित कित्ता नं. ६१५ को क्षेत्रफल ०-०-१५.५-० (विगाह) को जग्गा ।
७०.	चितवन जिल्ला, कठार गा.वि.स. वडा नं. ५ क (हाल खैरहनी न.पा. वडा नं. ११) स्थित कित्ता नं. ८६१ को क्षेत्रफल ७५२.७७ (व.मि) को जग्गा ।
७१.	रौतहट जिल्ला, जयनगर गा.वि.स. वडा नं. ७ (हाल गुरुडा न.पा. वडा नं. १) स्थित कित्ता नं. ३२१ को क्षेत्रफल ०-२-१२-० विगाह (८८०.४६ वर्ग मिटर) को जग्गा ।
७२.	ललितपुर जिल्ला, चापागाँउ न.पा/गा.वि.स. वडा नं. ४ क (हाल गोदावरी न.पा. वडा नं. ११) स्थित कित्ता नं. २३१ स्थित कित्ता नं. २३१ स्थित कित्ता ०-७-०-० (रोपनी) को घरजग्गा ।
७३.	रुपन्देही जिल्ला, सिद्धार्थनगर न.पा. वडा नं. १२ स्थित कित्ता नं. ११२ को क्षेत्रफल १४३.११ (व.मी.) को घर/जग्गा ।
७४.	चितवन जिल्ला, कठार गा.वि.स. वडा नं. ६ क (हाल खैरहनी न.पा. वडा नं. ११) स्थित कित्ता नं. १२८८ र १२१० को क्षेत्रफल क्रमशः ७६१.६२ र १४९२.२८ (व.मि.) को जग्गा ।
७५.	पर्सा जिल्ला, रामगढवा गा.वि.स. वडा नं. ८ (हालवीरगंज म.न.पा. वडा नं. २४) स्थित कित्ता नं. ३१३ को क्षेत्रफल १११.८३ (व.मि) को घर जग्गा ।
७६.	तनहुँ जिल्ला, कुलुई गा.वि.स. वडा नं. १ ज स्थित कित्ता नं. २१७ र ३५५ को क्षेत्रफलक्रमशः ०-३-०-० र ०-१०-०-० (रोपनी) को घरजग्गा ।
७७.	बारा जिल्ला, मैनी गा.वि.स. वडा नं. २ (हाल महागढीमाई न.पा. वडा नं. २) स्थित कित्ता नं. ७५५ को क्षेत्रफल ०-३-२-८ (विगाह) को जग्गा ।
७८.	बारा जिल्ला, तैतरिया गा.वि.स. वडा नं. १ (हाल करैयामाई गा.पा. वडा नं. ५) स्थित कित्ता नं. ७५ को क्षेत्रफल १-४-५-० (विगाह) को जग्गा ।
७९.	बारा जिल्ला, तैतरिया गा.वि.स. वडा नं. २ (हाल करैयामाई गा.पा. वडा नं. ५) स्थित कित्ता नं. ३६५ को क्षेत्रफल ०-६-४-० (विगाह) को जग्गा ।
८०.	महोत्तरी जिल्ला, श्रीपुर गा.वि.स. वडा नं. ४/स (हाल औरही न.पा. वडा नं. ३) स्थित कित्ता नं. ७६८ र ५०१ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-२-६-१० र ०-११-४-० (विगाह) को जग्गा ।
८१.	रुपन्देही जिल्ला, गौगौलिया गा.वि.स. वडा नं. ८ स्थित कित्ता नं. ६३ को क्षेत्रफल ०-१५-१४-० (विगाह) को जग्गा ।

धनुषाको विद्यालयलाई सिटिजन्स बैंकद्वारा पंखा सहयोग

काठमाडौँ / सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनलले धनुषाको एक विद्यालयलाई पंखा सहयोग गरेको छ । बैंकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कार्यक्रमअन्तर्गत जनकपुरधाम गाउँपालिका- ४ स्थित श्री संकटमोचन देवसरन रामपुरी माध्यमिक विद्यालयलाई पंखा सहयोग प्रदान गरेको छ । उक्त विद्यालयमा करिब एक हजारजना बालबालिका अध्ययन गर्दै आइरहेका छन् । गर्मीको समयमा उनीहरूको पठनपाठनलाई सहज बनाउन बैंकले सो सहयोग प्रदान गरेको जनाएको छ ।

विद्यालयमा आयोजित एक समारोहबिच बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत गणेशराज पोखरेलले सहयोगस्वरूप पंखा हस्तान्तरण गरे । समारोहलाई सम्बोधन गर्दै उनले बैंकको यो सानो सहयोगले विद्यार्थी लाभान्वित हुने विश्वास व्यक्त गरे । अगामी दिनमा पनि बैंकले सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक,

शैक्षिकलगायतका क्षेत्रमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने योजना रहेको उनले जानकारी गराए । बैंकले देशभरका

दुई सय शाखा, एक सय ६८ एिएम, तीन विस्तारित काउन्टर र ७४ वटा शाखारहित बैंकिङ इकाइबाट सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ ।

एनआइसी एसिया लघुवित्तले गन्यो वित्तीय साक्षरता

काठमाडौँ / एनआइसी एसिया लघुवित्तले गण्डकी प्रदेशअन्तर्गतको शाखा कार्यालय मगरकोटमा बुधवार वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । स्थानीय जनप्रतिनिधि देवनाारायण महताे तथा मगरकोट उपप्रदेश कार्यालयका अनुगमन अधिकृत भुवनाकर भट्टको उपस्थितिमा सञ्चालन गरिएको कार्यक्रममा करिब ४० जना महिला सदस्यको सहभागिता रहेको थियो ।

यसैगरी, लघुवित्तको बागेशिमल शाखाले पनि वित्तीय साक्षरता तथा पुनर्ताजगी कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । कार्यक्रममा लघुवित्तका कर्णाली प्रदेश प्रमुख नवराज सिंह, उपप्रदेश कार्यालय बागेशिमलका अनुगमन अधिकृत गणेश पुनमगरलगायत बागेशिमल शाखामा कार्यरत कर्मचारीसहित ५५ जना सदस्यको उपस्थिति थियो ।

लघुवित्तको बेस्टडा शाखा दैलेखले तीनदिने आधारभूत बाखापालन तालिम कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ । वैशाख २७ देखि २९ सम्म चलेको कार्यक्रममा भगवतीमाई गाउँपालिकाका अध्यक्ष गणेशबहादुर थापा, उपाध्यक्ष मीनाकुमारी खड्का, पशु प्राविधिक प्रशिक्षक गणेशराज जोशी, विनेश परियारलगायतको उपस्थिति थियो ।

सिन्धु विकास बैंकको रक्तदान तथा सम्मान कार्यक्रम

प्रक्रिया सुरु गर्ने...

« **पृष्ठ १ बाट क्रमशः**

मुद्रामा पूर्वसचिव, दूसञ्चार प्राधिकरणका दुई पूर्वअध्यक्षलागत विभिन्न तहमा संलग्न अधिकारीहरू प्रतिवादी सूचीमा छन् ।

आयोगका अनुसार तीन अर्ब २१ करोड ८३ लाख ७७ हजार १८२ रुपैयाँ लागतमा अघि बढाइएको टे्रामक्स कार्यक्रमको खरिद प्रक्रिया नै गैरकानुनी देखिएको छ । कानुन र प्रक्रियाविपरीत ढंगले गरिएको यो खरिदमा संलग्नहरूमाथि पूरै रकम बिगो कायम गर्दै भ्रष्टाचार निवारण ऐनअनुसार मुद्दा दायर गरिएको छ । अख्तियारले आरोपपत्रमा उल्लेख गरेअनुसार टे्रामक्स कार्यक्रम अघि बढाउने क्रममा विभिन्न कानुनी प्रावधान र सार्वजनिक खरिद विधि तथा वित्तीय अनुसन्धानको गम्भीर उल्लंघन भएको पाइएको छ ।

अन्तर्राष्ट्रिय कल बाइपासलगायतका समस्या बढेपछि त्यससमेतलाई रोक्न इन्टरनेसनल कल मोनिटरिङ र भिओआईपी नियन्त्रणका लागि उपयुक्त उपकरण र प्रणाली सञ्चालनको प्रक्रिया आर्थिक वर्ष ०७४/७५ देखि सुरु गरेको थियो । पछि यसलाई टे्रामक्स भनियो ।

तत्कालीन सञ्चारमन्त्री बस्नेत प्रमुख प्रतिवादी र बोर्ड सदस्यका रूपमा पूर्वकानुनसचिव धनराज ज्ञवाली र पूर्वसहप्राध्यापक टीकाप्रसाद ओ्रेती प्रतिवादी छन् । त्यस्तै, दूसञ्चार प्राधिकरणका पूर्वअध्यक्षद्वय दिगम्बर भ्‍ा र पुरुषोत्तम खनालविरुद्ध पनि अख्तियारले मुद्दा दायर गरेको छ । प्राधिकरणकै तीन निर्देशक र चार उपनिर्देशक र पनि मुद्दाका प्रतिवादी छन् । परामर्शदाता र त्यसका प्रतिनिधि पनि अख्तियारको मुद्दामा तानिएका छन् ।

सर्वोच्च अदालतको आदेशसमेत प्रतिकूल हुने गरी नागरिकको व्यक्तिगत सूचनामा पहुँच पाउने गरी अनधिकृत तवरमा टे्रामक्स प्रणालीको संरचना स्थापना गर्न राज्यको सम्पत्तिको दुरुपयोग गरी हानि-नोक्सानी पुऱ्याएको उजुरी अख्तियारमा परेको थियो । त्यपछि अख्तियारले यसको छानबिन अघि बढाएको थियो ।

सर्वोच्च अदालतका तत्कालीन प्रधानन्यायाधीश क्याणन श्रेष्ठ र न्यायाधीश देवेन्द्रमोपाल श्रेष्ठको इजलासले २१ माघ ०७२ मा टे्रामक्सबारे गरेको आदेशमा गैरकानुनी तवरले सूचनाको प्रवाह नगर्न, नगराउन र रोक्न भनेको थियो । सर्वोच्चले संविधानले व्यवस्था गरेको गोपनीयताको हकको सर्वमान्यताविपरीतको कार्य नगर्न/नगराउन आदेश दिएको थियो ।

गैरकानुनी तरिकाले सूचना प्रवाहित गर्नेलाई सेवासम्बन्धी कानुनबमोजिम कारबाही एवं सजाय गर्न, गराउन र गैरकानुनी हस्तक्षेप वा पहुँच मग्ने वा सो गर्न बाध्य गर्ने जोसुकै पदाधिकारीविरुद्ध प्रचलित कानुनबमोजिम आवश्यक कारबाही गर्न, गराउनसमेत सर्वोच्चको आदेशमा थियो । कानुनबमोजिम कुनै अपराध अनुसन्धानको सिताखिलाफ जरुरी भई सूचनामा पहुँचका लागि सम्बन्धित जिल्ला अदालतबाट अनुमति लिने व्यवस्था मिलाउन सर्वोच्चको आदेशमा उल्लेख छ ।

खरिद प्रक्रियामा संलग्नविरुद्ध मुद्दा

तत्कालीन सञ्चारमन्त्री मोहनबहादुर बस्नेतलाई प्रमुख प्रतिवादी कायम गरेर अख्तियारले मुद्दा दायर गरेको छ । उनी सिन्धुपाल्चोक २ बाट प्रत्यक्ष निर्वाचित काग्रेस सांसद हुन् । उनीविरुद्ध तीन अर्ब २१ करोड ८३ लाख ७७ हजार १८२ रुपैयाँ बिगो कायम गरिएको छ । उनीविरुद्ध भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १७ बमोजिमको सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि-नोक्सानी गरेको कसुरमा भ्रष्टाचार मुद्दा दायर भएको छ । उनीविरुद्ध ऐनको अधिल्लो व्यवस्थाबमोजिम आठदेखि १० वर्ष कैद र प्रचलित व्यवस्थाबमोजिम १० देखि १४ वर्षसम्म कैद र जरिवानासहित बिगो असुल्ने मागदाबी अख्तियारले गरेको छ । त्यस्तै, दूसञ्चार ऐनमा व्यवस्था भएको दूसञ्चार प्राधिकरणलाई निर्देशन दिने नेपाल सरकारमा निहित अधिकारको अपभ्याख्या गरी टे्रामक्स लागू गर्न दिएको निर्देशन पनि भ्रष्टाचार ऐनबमोजिमको कसुरजन्य कार्य भएको अख्तियारले जनाएको छ । 'नपाएको अधिकार पाएँ भनेर प्रयोग गरेको' कसुरमा उनलाई दफा १५ बमोजिम एकदेखि दुई वर्षसम्म कैद र ५० हजारदेखि एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना दाबी गरिएको छ । सांसदका रूपमा विशिष्ट पदाधिकारी भएकाले उनलाई अरु तीन वर्षसम्म कैद सजायको मागदाबी अख्तियारले गरेको छ ।

दूसञ्चार प्राधिकरणका तत्कालीन अध्यक्षहरू दिगम्बर भ्‍ा र पुरुषोत्तम खनाललाई पनि बस्नेतलाई समान जनाही बिगो तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि-नोक्सानी गरेको र थप सजायको कसुरमा प्रतिवादी कायम गरिएको छ । भ्‍ा र खनाल दुवैजना हालै भ्रष्टाचारको मुद्दामा दोषी ठहर भएका छन् । उनीहरूले मोबाइल डिभाइस म्यानेजमेन्ट सिस्टम (एमडिएमएस)को परामर्श सेवा खरीदमा भएको भ्रष्टाचारको मुद्दामा विशेष अदालतबाट दोषी ठहर भएका हुन् । उनीहरूलाई एक वर्ष एक महिना कैद र पाँच करोड ८० लाख १४ हजार ८२८ रुपैयाँका दरले जरिवाना भएको छ ।

प्राधिकरणका तत्कालीन सदस्य धनराज ज्ञवाली र टीकाप्रसाद ओ्रेतीलालाई पनि अख्तियारले प्रतिवादी कायम गरेको छ । ज्ञवाली पूर्वसचिव हुन् । सहसचिव हुँदा उनी बोर्डमा सदस्यका रूपमा प्रतिनिधि थिए । ओ्रेती त्रिभुवन विश्वविद्यालयअन्तर्गत पुल्चोक इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थानका

‘राजनीतिक दबाव’...

« **पृष्ठ १ बाट क्रमशः**

उन्मुक्त दिएको छ । तर, आफ्नो कार्यकालमा उनीहरूले खरिद कार्यक्रमको निरन्तरतासहित ७०-७० करोड बजेट प्रस्तावमा सहमति दिएका थिए । उस्तै खान्कोले अपराधमा बस्नेत दोषी र बाँस्कोटा र कार्की निर्दोष देखाएको अख्तियारको निर्णयमाथि प्रश्न उठेको छ । ३ पुस ०७५ मा परेको उजुरी टुंग्याएर अख्तियारले बिहीबार मुद्दा दायर गरेको छ ।

०७४ फागुनदेखि ०७६ फागुनसम्म मन्त्री रहेका बाँस्कोटाले आफ्नो कार्यकालमा खरिद प्रक्रिया अघि बढे/बढाएको नदेखिएको अख्तियारको दाबी छ । प्राधिकरणले वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट बनाउँदा ०७४ कात्तिकदेखि टे्रामक्स खरिद कार्यक्रम बजेटमा राखी अगाडि बढाएको कार्यक्रमलाई दूसञ्चार नियमावलीको प्रयोजनका लागि मन्त्रालय पुऱ्याएकोसम्म देखिएको अख्तियारको आरोपपत्रमा उल्लेख छ ।

यसको अर्थ टे्रामक्ससमेतलाई कार्यक्रममा राखेर प्राधिकरणले अघि बढाएको कार्यक्रमलाई मन्त्रीका रूपमा बाँस्कोटाले निरन्तरता दिएको अख्तियारकै आरोपपत्रमा छ । 'निज तत्कालीन मन्त्री गोकुलप्रसाद बाँस्कोटाको कार्यकालमा टे्रामक्सको खरिदका विषयमा निज तत्कालीन बाँस्कोटाले कुनै आदेश दिएको वा स्वीकृति दिएको वा निजको खरिद प्रक्रियामा कुनै पनि चरणमा निजले कारबाही अघि बढाएको भन्ने देखिँदैन,' अख्तियारको आरोपपत्रमा उल्लेख छ ।

उनको अवधिमा खरिद प्रक्रिया नै अदालतमा विवादित बन्न पुगी विचाराधीन रहेको पनि अख्तियारले उल्लेख गरेको छ । 'यसर्थ निजको हकमा हालसम्मको अनुसन्धानबाट उक्त टे्रामक्स खरिदको कसुरमा संलग्नता पुष्टि हुने प्रमाणको अभाव देखिँदा थप प्रमाण प्राप्त भएको बखत भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ५९ (ग) बमोजिम हुने नै हुँदा हाल केही बाँकिरहनुपरेन भनी आयोगबाट निर्णय भएको ब्यहोरा अनुरोध छ,' अख्तियारको आरोपपत्रमा उल्लेख छ ।

त्यस्तै, ०७८ असोजदेखि ०७९ पुससम्म मन्त्री भएका कार्कीलाई

पूर्वसहप्राध्यापक थिए । उनीहरूविरुद्ध तीन अर्ब २१ करोड ८३ लाख ७७ हजार १८२ रुपैयाँ संयुक्त बिगो कायम गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि-नोक्सानी गरेको कसुरमा १० देखि १४ वर्षसम्म कैद र जरिवानासहित बिगो असुल्ने मागदाबी अख्तियारले गरेको छ ।

नेपाल दूसञ्चार प्राधिकरणका निर्देशक विजयकुमार राय, उपनिर्देशक रेवतीराम पन्थ, उपनिर्देशक सुरेश बस्नेत, उपनिर्देशक हिरण्यप्रसाद बस्ताकोटी र उपनिर्देशक अच्युतानन्द मिश्रविरुद्ध पनि संयुक्त तीन अर्ब २१ करोड बिगो कायम भएको छ । सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि-नोक्सानी गरेको कसुरमा १० देखि १४ वर्षसम्म कैद र जरिवानासहित बिगो असुल्ने मागदाबी अख्तियारले गरेको छ । आशयपत्र आत्वान (इओआई) मूल्यांकनमा गलत प्रतिवेदन दिएकामा गलत प्रतिवेदन दिएको कसुरमा उनीहरूविरुद्ध तीन महिनादेखि एक वर्षसम्म कैद र १० हजारदेखि ५० हजार रुपैयाँसम्म जरिवानाको मागदाबी उनीहरूउपर छ ।

प्राधिकरणकै निर्देशकद्वय सुरेन्द्रलाल हाडा र निपेश आचार्य तथा उपनिर्देशक सन्दीप अधिकारी पनि मुद्दाका प्रतिवादी छन् । उनीहरूउपर तीन अर्ब २१ करोड बिगो र सार्वजनिक सम्पत्तिको हानि-नोक्सानी गरेको कसुरमा १० देखि १४ वर्षसम्म कैद र जरिवानासहित बिगो असुल्ने मागदाबी भएको छ ।

परामर्शदाता भ्यानराइज सोलुसन एसएएल र त्यसका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिडओ) जमल अनौतीविरुद्ध पनि अख्तियारले मुद्दा दायर गरेको छ । उनीहरूविरुद्ध संगठित संस्थाबाट भएको कसुरमा मुख्य भई काम गरेको कसुरमा लाभ प्राप्त गर्ने मतिथार ठहर गरेर अख्तियारले मुख्य कसुरदारसरह नै सजायको मागदाबी गरेको छ ।

परामर्शदाता भ्यानराइजको स्थानीय एजेन्ट कनेक्सन ट्रेड लिंक प्रािक्त काठमाडौँका अध्यक्ष दिलीपकुमार गुरुङ र निर्देशक तेजप्रसाद खेल पनि मुद्दाका प्रतिवादी छन् । उनीहरूविरुद्ध संगठित संस्थाबाट भएको कसुरमा मुख्य भई काम गरेको कसुरमा लाभ प्राप्त गर्ने मतिथार ठहर गरेर अख्तियारले मुख्य कसुरदारसरह नै सजायको मागदाबी गरेको छ ।

‘नीतिगत/कानुनी स्पष्टता नभएसम्म यसको कार्यान्वयन नहुने भनी सम्बन्धित निकायले औपचारिक निर्णय गरिसकेकाले हालसम्म भुक्तानी भएको रकमको अतिरिक्त सम्झौताबमोजिम दायित्व सिर्जना भएको रकमबराबर नेपाल दूसञ्चार प्राधिकरणलाई हानि-नोक्सानी हुन गएको छ । प्रचलित कानुनविपरीतको कार्य गरी/गराई सोको परिणामस्वरूप नेपाल दूसञ्चार प्राधिकरणलाई हानि-नोक्सानी गरे/गराएको अवस्था पुष्टि हुन आएको छ,' अख्तियारको आरोपपत्रमा उल्लेख छ ।

प्राधिकरणको अधिकार क्षेत्र

हस्तक्षेप गरी तत्कालीन मन्त्री बस्नेतले

ल्याएका थिए टे्रामक्स खरिद कार्यक्रम

अख्तियारको दाबीअनुसार टे्रामक्स खरिदको सुरुवात तत्कालीन सञ्चारमन्त्री बस्नेतले गरेका थिए । प्राधिकरणले आर्थिक वर्ष ०७४/७५ को वार्षिक कार्यक्रम सहमतिका लागि सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयमा प्रस्ताव पठाएको थियो, जसमा टे्रामक्सको विषय थिएन ।

तर, तत्कालीन सञ्चारमन्त्री बस्नेतले आफ्नो क्षेत्राधिकार नाघेर एकल निर्णय लिँदै टे्रामक्स कार्यान्वयनका लागि निर्देशन दिएको अख्तियारको आरोपपत्रमा उल्लेख छ । मन्त्रीको निर्णयअनुसार प्राधिकरणका तत्कालीन पदाधिकारीहरूले एक-आपसमा मिलेमतो गरी सर्वोच्चको आदेशको प्रतिकूल र प्रचलित कानुनविपरीत खरिदसम्बन्धी कार्य गरेको अख्तियारको दाबी छ ।

प्रणाली खरिद र सञ्चालन गर्ने निकाय प्राधिकरणको प्रस्ताविवनै तत्कालीन मन्त्री बस्नेतले पदीय अधिकार दुरुपयोग गर्दै आव ०७४/७५ को वार्षिक कार्यक्रममा टे्रामक्स समावेश गरेका थिए । यहीँ मन्त्री बस्नेतले 'नेपाल दूसञ्चार ऐन, २०५३ ले गठन गरेको स्वायत्त संस्था नेपाल दूसञ्चार प्राधिकरणको अधिकारलाई हस्तक्षेप गरी प्राधिकरणलाई हानि-नोक्सानी गराउने पुष्टभूमि तयार गरेको' अख्तियारको आरोपपत्रमा छ । मन्त्रीले वार्षिक कार्यक्रममा टे्रामक्ससम्बन्धी विषय समावेश गरिदिएपछि भ्रष्टाचारको बीजारोषण भएको थियो ।

नेपाल दूसञ्चार ऐन, २०५३ को दफा ४५ र नेपाल दूसञ्चार प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०७३ को विनियम १४ ले प्राधिकरणको वार्षिक कार्यक्रम र बजेट तयार गर्ने विधि दिएको छ । ती व्यवस्थामा कार्यक्रमको ढाँचासमेत निर्धारित छ । यसविपरीत मन्त्री बस्नेतले आयोगनाको उपयुक्तताबारे सम्भाव्यता अध्ययन नगरी र लागत तथा बजेटको आकलनविना नै जबजस्ती कार्यक्रम समावेश गरिदिएका थिए ।

यसबाहेक खर्च ब्यहोर्ने स्रोत/शीर्षकसमेत नखुलाई, सञ्चालन अवधि किटान नगरी, बजेट सञ्चालनको मोडालिटी नतोकी र सञ्चालनपरचात् प्राप्त हुने नतिजा याँकिन नगरी कार्यक्रम अघि बढाइएको थियो । मन्त्री बस्नेतले मन्त्रालय तथा प्राधिकरणका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूको राय-सल्लाह नलिई र अनुसन्धानविना नै टे्रामक्स सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम राखेर पदीय हस्तक्षेप गरेको अख्तियारको आरोप छ ।

चोख्याएको अख्तियारले उनको कार्यकालमा टे्रामक्स खरिद प्रक्रिया अघि बढाउने विषयमा पहिलेदेखि नै कुनै निर्णय वा कामकारवाही बढेको अवस्था नदेखिएको दाबी गरेको छ । रित् परेपछि सर्वोच्चको केसला आदेश कार्यान्वयन गर्ने/गराउने क्रममा टे्रामक्सको बाँकी खरिद प्रक्रिया प्राधिकरणले अघि बढाएको थियो ।

प्राधिकरणले मन्त्री कार्कीसमक्ष बजेट तथा कार्यक्रम दूसञ्चार नियमावली, २०५४ को नियम ३४ (ग) को प्रयोजनका लागि मन्त्रालय पुऱ्याएको अख्तियारले उल्लेख गरेको छ । प्राधिकरणले ल्याएको कार्यक्रम नियमावलीको प्रयोजनका लागि स्वीकृत भएको देखिएको अख्तियारको दाबी छ । 'निज तथा उक्त मन्त्रालयमा सो सम्बन्धमा अदालतको आदेश कार्यान्वयनका लागि पेश गर्ने राष्ट्रसेवकको हकमा हालसम्मको अनुसन्धानबाट उक्त टे्रामक्स खरिदको कसुरमा संलग्नता पुष्टि हुने प्रमाणको अभाव देखिँदा प्रमाण प्राप्त भएको बखत भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ५९ (ग) बमोजिम अनुसन्धान हुने नै हुँदा हाल केही बाँकिरहनुपरेन भनी आयोगबाट निर्णय भएको ब्यहोरा अनुरोध छ,' अख्तियारको आरोपपत्रमा उल्लेख छ ।

२५ कात्तिक ०७८ मा मन्त्री कार्कीले टे्रामक्स कार्यान्वयन गर्न प्राधिकरणबाट सहमतिका लागि आएको ७० करोडको पूरक बजेटमा स्वीकृति दिएका थिए । तत्कालीन सञ्चारसचिव (मुख्यसचिवबाट अवकाश) अर्यालले पेश गरेकामा मन्त्री कार्कीले यसको निर्णय गरेका थिए । यही प्रक्रियाअनुसार आएको टे्रामक्स कार्यक्रमका लागि बाँस्कोटाले पनि ७० करोड स्वीकृत गरेका थिए ।

मोटर्सइडकल हरायो

मिति २०८२/१/३० गते दिउँसो अन्दाजी १३:१७ बजेको समयमा काठमाडौँ जिल्ला ता.न.न.पा.-२, बस्नचोकलनी स्थित घर को पार्किङबाट निम्न ब्यहोरा भएको निती, कालो रांको 220 CC पल्लु मोटरसाइकल हराएको हुँदा देखु हुने महानुभावले नाँजको प्रष्टी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनु होला।

नाम : हुलास फिज सर्ज लि.
(छप्यो : हासोस आफ लि.)
मो.सा.नं. : बा.पू. ०२-०५३ प २७८४
चेसिस नं.: MD2A13EX7RCE82967
इन्जिन नं.: DKXC934096
सम्पर्क नं.: 9851351697

रवि पक्षलाई...

« **पृष्ठ १ बाट क्रमशः**

पाएका थिएनौँ ।' पेसी चढेको सूचना अन्तिम अवस्थामा अन्य स्रोतबाट पाएपछि रवि पक्षले स्थगितको माग राख्दै कानुन व्यवसायीमार्फत निवेदन दर्ता गराएको थियो । तर, मुख्य न्यायाधीश रत्नबहादुर बागचन्द र न्यायाधीश मिलनकुमार राईको संयुक्त इजलासले पेसी स्थगितको निवेदनप्राति विचार नै नगरी एकतर्फी सुनुवाइ अघि बढाएर मुद्दा हेदहैदैमा राखेको छ ।

हिसारत वा कारागारमा रहेको पक्षलाई उसको मुद्दाको सुनुवाइ हुँदै छ, फलानो दिनमा पेसी चढेको छ भनेर कारागारमै सूचना पठाएर सूचित गर्ने गरिन्छ । रवि उच्च अदालत तुलसीपुर (बुटवल इजलास)को आदेशले हाल भैरहवास्थित रूपन्देही जिल्ला कारागारमा छन् । तर, उनलाई सुनुवाइ हुनेबारे कुनै सूचना गरिएन ।

कुनै पनि कारणले सम्बन्धित पक्षसम्म सूचना पुगेको रहनछ भने सूचना दिएर पुनः पेश गर्ने भनेर आदेश हुने परम्परा छ । तर, यसो नगर्नुले सर्वोच्च अदालतको पूर्ण इजलासको नजरलाई समेत बेवास्ता गरेको देखिन्छ । सर्वोच्चले १४ असोज ०७८ मा भेपराज खत्रीसम्बन्धी बन्दी प्रत्यक्षीकरण मुद्दामा गरेको निर्णय (निर्णय नम्बर १०७१३) मा स्पष्ट रूपमा भनिएको छ, 'प्रतिवेदनउपर सुनुवाइ गर्ने अदालतले सुनुवाइका लागि प्रत्यर्थी पक्षलाई सूचना दिई, प्रतिवादको अवसर दिएर मात्र आदेश परिवर्तन गर्ने सकिन्छ ।' साथै, यत्को सूचना सोही मुद्दा चलि्रहेको अदालतमार्फत नै दिनुपर्ने व्यवस्था पनि सो आदेशमा उल्लेख छ ।

तर, रविलागामा प्रतिवादीलाई अदालतबाट कुनै औपचारिक सूचना नदिई सुनुवाइ अघि बढाइएको कार्य न्यायिक प्रक्रिया र निष्पक्ष सुनुवाइको आधारभूत सिद्धान्तविपरीत देखिएको छ । यता रविलाई गैरकानुनी थुनामा राखिएको भन्दै परेको बन्दी प्रत्यक्षीकरणको मुद्दा लगातार तीनपटकसम्म हेर्न नमिल्नेमा परेपछि अब ४ जेठमा अर्को पेसी तोकिएको छ ।

■ रविविरुद्ध किर्ते जाहेरी खडा गरिएकोमा संसद्मा विरोध

सरकारले सभापति रविविरुद्ध किर्ते जाहेरी खडा गरेर मुद्दा चलाएको भन्दै राख्पा सांसद सोविता गौतमले संसद्मा विरोध जनाएकी छिन् । जाहेरीकर्ताहरूले नै रविविरुद्धको किर्ते जाहेरीमा आफूहरूको नाम राखिएको भनेर आपत्ति जनाइरहेका बेला गौतमले संसद्को ध्वनाकर्षण गराएकी हुन् । 'जाहेरीकर्ता बनाइएकाहरूले सार्वजनिक रूपमै लामिछानेविरुद्ध कुनै पनि किटानी जाहेरी नदिएको, थाहै नदिई अभियोगपत्रमा नाम लेखिएको र कसैविरुद्ध किटानी उजुरी नै नहालेका बेला उजुरीकर्ता बनाएको भनेर आपत्ति जनाइरहेका छन् । यसले लामिछानेविरुद्ध राज्यद्वारा लगाइएको फौजदारी अभियोगमा किर्ते र जालसाजी भएको देखिन्छ,' उनले भनिन्, 'राज्यले किर्ते जाहेरी निर्माण गरी कफजना उदाउँदो राजनीतिक तत्त्वविरुद्ध फौजदारी मुद्दा खडा गरेको कुरा गम्भीर चासोको रूपमा आएको छ ।'

गजुरी गाउँपालिका

गजुरी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

गजुरी, धादिङ

आ.व. २०८२/०८३ को लागि नदीजन्म पदार्थको उत्खनन तथा विक्री करका लागि बोलपत्र आह्वान सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८२/०२/०२

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ (क) र यस गजुरी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८१ को दफा ८ को व्यवस्था बमोजिम गजुरी गाउँपालिका क्षेत्रको मलेखु, बेल्खु, विश्ली र दरियाल खोलाहरूको स्वीकृत घाटहरूबाट निर्धारित मापदण्ड बमोजिम उत्खनन हुने नदीजन्म पदार्थ गजुरी गाउँपालिकाले तोकेको दरमा विक्री गर्ने गरी ठेक्का बन्दोबस्त गर्नु पर्ने भएकोले इच्छुक फर्म वा कम्पनीहरूले तपसिल बमोजिमका शर्तहरूको अधीनमा रही बोलपत्र प्रक्यामा सहभागी हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

सि. नं	बोलपत्र नं.	बोलपत्रको नाम	आ.व. २०८२/०८३ का लागि कायम वार्षिक न्यूनतम बोलपत्र रकम (मु. अ. कर वाहेक)	उत्खनन् तथा संकलन गर्न पाउने अधिकतम परिमाण	बोलपत्र दस्तुर	धरौटी रकम
१	GRM/G/NCB/ 01/2082/83	हुंगा, गिट्टी, वालुवा, रोडा, ग्राभेल, स्लेट, बिछुयाउने हुंगा उत्खनन तथा विक्री शुल्क उठाउने कार्य ।	३,७५,६४,४११/- (तीन करोड पचहत्तर लाख चौसठ्ठी हजार चार सय एघार रुपैया मात्र)	खोला खानी कसर, वालुवा धुने उद्योगहरू समेत गरी जम्मा १,१८,१८८.४ घन मिटर (४१,७६,८२३.३५ घन फिट)	रु. ५०००/-	कबोल अंकको ५ प्रतिशत

शर्तहरू :

- बोलपत्र पेश गर्न चाहने बोलपत्रदाताले फर्मको नवीकरण भएको दर्ता प्रमाणपत्र, मूक्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र आ.व. २०८०/०८१ को कर चुत्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी र बोलपत्र फाराम दस्तुर बापत यस कार्यालयमा नगर्दै तिरैको रिसद वा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक शाखा कार्यालय गजुरीमा रहेको यस कार्यालयको आन्तरिक राजश्व खाता बैंक खाता नं. १०४०१००३०१०१०००२ मा नगद जम्मा गरेको नगद भौचर वा स्थानीय तहको राजस्व पोर्टलमा राजस्व शिर्षक १४४२९ मा जम्मा गरेको भौचर साथ यो सूचना प्रथमपटक प्रकाशन भएको मितिले ३१ औं दिनको दिउँसो १२:०० बजे भित्र विद्युतीय माध्यमबाट सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको वेबसाईट **www.bolpatra.gov.np** बाट बोलपत्र सम्बन्धी कागजातहरू डाउनलोड तथा अपलोड गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम दिन सार्वजनिक विदा पर्न गएमा सो को लगत्तै पछिको कार्यालय खुल्ने दिन उल्लेखित कार्य हुनेछ । बोलपत्र सम्बन्धी फाराम भर्दा कबोल रकम अंक र अक्षरमा स्पष्ट उल्लेख गर्नु पर्नेछ । अंक र अक्षरमा फरक परेमा अक्षरलाई मान्यता दिइनेछ ।
- आफुले कबोल गरेको अंकको कम्तिमा ५ प्रतिशतको दरले हुन आउने धरौटी रकम यस कार्यालयको राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक शाखा कार्यालय गजुरीमा रहेको धरौटी खाता नं. १०४०१००३०३०००००२ (धरौटीको लागि) जम्मा गरी सोको सक्कल बैंक भौचर वा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजत प्राप्त "क" वर्गको बैंकबाट यस कार्यालयको नाममा बोलपत्र नं. र नाम उल्लेख गरी १५० दिनको म्याद सहित जारी गरिएको बिड बण्ड विद्युतीय माध्यमबाट पेश गर्नु पर्नेछ ।
- एक फर्म वा संस्थाको नाममा खरिद गरिएको बोलपत्र अर्को फर्म वा संस्थाका नामबाट दाखिला गर्न पाइने छैन। रीतपूर्वक पर्न आएका बोलपत्र सम्बन्धी कागजातहरू पेश गर्ने अन्तिम दिनको १२:१५ बजे देखि विभिन्न कार्यालयका प्रतिनिधि, निर्माण व्यवसायी वा निजको प्रतिनिधिहरूको रोहबरमा यस कार्यालयमा खोलिने छ । साथै बोलपत्रदाता वा निजको प्रतिनिधि बोलपत्र खोल्ने समयमा उपस्थित नभएमा बोलपत्र खोल्न बाधा पर्ने छैन । उक्त दिन सार्वजनिक विदा परेमा सो कार्य विदाको लगत्तै पछि कार्यालय खुलेको दिनमा गरिनेछ ।
- प्रि-बिड बैठक मिति २०८२ जेठ १८ गते दिनको दिउँसो २:०० बजे गजुरी गाउँपालिकाको कार्यालयमा हुनेछ । ईच्छुक बोलपत्रदाताहरूले उक्त बैठकमा भाग लिई यस सम्बन्धमा विस्तृत जानकारी हासिल गर्न सक्नु हुनेछ । उक्त दिन सार्वजनिक विदा परेमा सो बैठक उक्त दिनको भोलिपल्टै सोही समयमा हुनेछ ।
- बोलपत्र स्वीकृत भएमा सोको सूचना पाएको मितिले १५ दिनभित्र मू.अ.कर दर्ता प्रमाणपत्र समेत संलग्न गरी कबोल अंकको प्रथम किस्ता बापत ४० प्रतिशतले हुने रकम अनिवार्य बुफाउनुपर्नेछ । दोस्रो र तेस्रो किस्ताबापत ६० प्रतिशतले हुने रकम नेपाल राष्ट्र बैंकबाट ईजाजत प्राप्त 'क' वर्गको बैंकबाट यस कार्यालयको नाममा २०८३ साल असार मसान्त सम्म म्याद सहित जारी गरिएको बैंक ग्यारेन्टी (परफरमेन्स बन्ड) समेत पेश गरी पट्टा उठाउनुपर्नेछ । साथै बोलपत्र कबोल गर्ने व्यक्ति वा फर्मले आफुले कबोल गरेको अंक, सेवा शुल्क बापत हुन आउने जम्मा रकमको नियमानुसार थप १३ प्रतिशत भ्याट रकम समेत यस कार्यालयमा अनिवार्य बुफाउनु पर्नेछ। नियमानुसार नेपाल सरकारलाई आयकर तथा अन्य कर बोलपत्रदाताले छुट्टै बुफाउनु पर्नेछ ।
- तोकिएको म्यादभित्र पट्टा उठाउन नआएमा राखिएको धरौटी रकम जफत गरी नियमानुसार बोलपत्र बन्दोबस्त गरिनेछ । यस गाउँपालिकाको नदी तथा नदीहरूको उत्खनन क्षेत्र र उत्खनन परिमाणका सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ सम्बन्धित स्थानीय तहबाट जारी भएका कानून, प्रदेश कानून तथा अन्य प्रचलित कानून वा मापदण्ड बमोजिम हुनेछ । साथै यस कार्यालयबाट गरिएको प्रारम्भिक वातावरणीय अध्ययन IEE प्रतिवेदन यस बोलपत्र सम्झौताको अभिन्न अंग मानिनेछ ।
- आन्तरिक आय बन्दोबस्तीका लागि गरिएको यस ठेक्काको अवधि आ.व. २०८२/०८३ को लागी यस कार्यालयसँग ठेक्का सम्झौता भएको मितिदेखि २०८३ आषाढ मसान्त सम्म रहनेछ ।
- बन्द हड्ताल आदिका कारण केही दिन काम सुचारु नभएको अवस्थामा कुनै पनि किसिमको क्षतिपूर्ति दावी गर्न पाइने छैन । यस प्रयोजनका लागि स्वीकृत प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण IEE प्रतिवेदनको परिधिभित्र रही तोकिएको समयावधिमा मात्र नदी क्षेत्रबाट सामग्री उत्खनन् गर्न दिईने छ ।
- गाउँपालिकाको हितलाई मध्यनजर गरी कारण जनाई वा नजनाई बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने अधिकार यस कार्यालयमा सुरक्षित रहनेछ । तोकिएको समयमा तोकिएको किस्ता रकम अनिवार्य रूपमा बुफाउनु पर्नेछ । कुनै किसिमको परिस्थिति देखाई ठेक्का रकम मिनाहा/छुट सम्बन्धी कुनै माग कार्यालयलाई स्वीकार्य हुनेछैन ।
- ठेक्काको बाँकी दुई किस्ता रकम मध्ये क्रमशः दोस्रो किस्ता (कबोल अंकको ३० प्रतिशतले हुने रकम) २०८२ पौष मसान्त भित्र र तेस्रो तथा अन्तिम किस्ता (कबोल अंकको ३० प्रतिशतले हुने रकम) २०८३ वैशाख मसान्त भित्र बुफाई सक्नु पर्नेछ ।
- उल्लेखित शर्त पूरा नभएको बोलपत्रहरूलाई मूल्यांकनमा समावेश गरिने छैन । यस शर्तमा उल्लेख नभएका कुराहरूको हकमा प्रचलित ऐन कानून बमोजिम ठेक्का स्विकृती पश्चात गरिने सम्झौता अनुसार हुनेछ ।

नोट : विस्तृत जानकारीको लागि यस कार्यालयको website : **www.bolpatra.gov.np** मा समेत हेर्न सकिनेछ ।

टी-२० महिला विश्वकप एसिया

नेपालको सुपर श्रीमा पुग्ने आशा जीवितै

नयाँ पत्रिका

नेपाली राष्ट्रिय महिला क्रिकेट टोलीले आइसिसी टी-२० विश्वकपअन्तर्गत एसिया छनोटको सुपर श्रीमा पुगे सम्भावना बलियो बनाएको छ। समूह 'सी'बाट शीर्ष स्थानमा रहँदै सुपर श्रीमा पुग्न नेपालले हङकङ र बहराइनबिचको लिगको अन्तिम खेलको नतिजाको प्रतीक्षा गर्नुपर्नेछ। हङकङको जितले नेपाल समूह चरणबाटै बाहिरिनेछ। यसबाहेकको समीकरणबाट नेपाल सुपर श्रीमा पुग्न सक्छ। हङकङमाथि बहराइनको जित तथा कारणवश खेल रद्द भए नेपाल सुपर श्रीमा प्रवेश गर्नेछ।

बहराइन र हङकङबिचको खेल हुन नसक्दा नेपाल बढी जितका आधारमा अगाडि बढ्नेछ।

हङकङमाथि बहराइनको जित वा कारणवश खेल रद्द भए नेपाल सुपर श्रीमा पुग्न सक्ने

सर्वाधिक ५ अंक बटुलेको छ। नेपालभन्दा एक खेल कम खेलेको हङकङ ४ अंकका साथ दोस्रो स्थानमा छ। समूहको तेस्रो टोली बहराइनले ३ खेलबाट १ अंक बटुलेको छ। नेपालले दुई जित र एक हारको सामना गरेको छ। एक खेल वर्षाका कारण रद्द हुँदा नेपालले १ अंक हात पारेको थियो। दोस्रो स्थानको हङकङले एक मात्र जित नेपालविरुद्ध प्राप्त गरेको थियो। वर्षाति दुई खेल रद्द हुँदा हङकङले २ अंक जोडेको थियो। बहराइनले तीन खेलबाट १ अंक मात्र हात पारेको छ। बहराइनले दुई खेल गुमाएको छ।

बहराइनमाथि ६ विकेटको जित

थाइल्यान्डको बैककमा चलिरहेको एसियन छनोटअन्तर्गत बिहीबार नेपालले बहराइनमाथि डिएलएस नियमअनुसार ६ विकेटको

जित दर्ता गर्दै सुपर श्रीमा पुगे सम्भावना जीवितै राखेको हो। वर्षाले प्रभावित खेल १२.४ ओभरमा फािरिएको थियो। पहिलो ब्याटिङ गरेको बहराइनले १२.४ ओभरमा तीन विकेट गुमाएर ७६ रन बनाएको थियो। पुनः वर्षाले खेल रोकिँदा नेपालले सात ओभरमा ५६ रनको नयाँ लक्ष्य पायो। नेपालले ५.४ ओभरमा चार विकेटको क्षतिमा ५६ रन जोड्दै बहराइनविरुद्ध जित निकाल्यो। नेपालले लक्ष्य पछ्याएको इनिङ्समा ९.८ को रनरेटमा ब्याटिङ गरेको थियो। बहराइनका बलरले नेपाललाई अतिरिक्त ९ रन दिएका थिए। जसमा चार बाई र पाँच वाइड समावेश रह्यो। नेपालको ब्याटिङमा एक मात्र छक्का प्रहार भएको थियो।

समूह 'ए'					
टोली	खेल	जित	हार	अनिर्णीत	अंक
थाइल्यान्ड	४	२	०	२	६
कुवेत	३	१	१	१	२
भुटान	३	०	२	१	१

समूह 'बी'					
राष्ट्र	खेल	जित	हार	अनिर्णीत	अंक
युएई	४	२	०	२	६
मलेसिया	३	०	१	२	२
कतार	३	०	१	२	२

समूह 'सी'					
टोली	खेल	जित	हार	अनिर्णीत	अंक
नेपाल	४	२	१	१	५
हङकङ	३	१	०	२	४
बहराइन	३	०	२	१	१

समूह 'डी'					
राष्ट्र	खेल	जित	हार	अनिर्णीत	अंक
युएई	४	२	०	२	६
मलेसिया	३	०	१	२	२
कतार	३	०	१	२	२

जित दर्ता गर्दै सुपर श्रीमा पुगे सम्भावना जीवितै राखेको हो। वर्षाले प्रभावित खेल १२.४ ओभरमा फािरिएको थियो। पहिलो ब्याटिङ गरेको बहराइनले १२.४ ओभरमा तीन विकेट गुमाएर ७६ रन बनाएको थियो। पुनः वर्षाले खेल रोकिँदा नेपालले सात ओभरमा ५६ रनको नयाँ लक्ष्य पायो। नेपालले ५.४ ओभरमा चार विकेटको क्षतिमा ५६ रन जोड्दै बहराइनविरुद्ध जित निकाल्यो। नेपालले लक्ष्य पछ्याएको इनिङ्समा ९.८ को रनरेटमा ब्याटिङ गरेको थियो। बहराइनका बलरले नेपाललाई अतिरिक्त ९ रन दिएका थिए। जसमा चार बाई र पाँच वाइड समावेश रह्यो। नेपालको ब्याटिङमा एक मात्र छक्का प्रहार भएको थियो।

वर्षाले प्रभावित खेल

नेपाल र बहराइनबिचको खेल वर्षाले प्रभावित पारेको थियो। टस जितेर ब्याटिङ रोजेको बहराइनले तीन विकेटको क्षतिमा ७६ रन बनाउँदा खेल रोकियो। बहराइनले नेपालविरुद्ध ओपनिङमा राम्रो साथ पाएको थियो। थरंगा गजनायके र रसिका रोड्रिगेजले पहिलो विकेटका लागि ४.१ ओभरमा २२ रनको साझेदारी गरेका थिए। थरंगाले १२ बलमा १२ रन बनाइन्। रनआउट हुनुअघि उनले १२ बलमा दुई चौका प्रहार गरेको थिइन्। त्यसपछि रासिका र कप्तान दीपिका रासनागिकाले दोस्रो विकेटका लागि ३६ रनको साझेदारी गर्दै बहराइनलाई ९.४ ओभरमा ५८-२ को बलियो स्थितिमा राखे। रासिका पनि रनआउट भइन्। उनले २९ बलमा तीन चौकाको सहयोगमा २३ रन बनाइन्। कप्तान दीपिकाले २७ बलमा २३ रन जोडिन्।

कप्तान इन्दुले बलिङमा सात बललाई बलिङ गराएकी थिइन्। संयोगवश नेपालका कुनै पनि बलरले विकेट लिन सकेनन्। बहराइनले गुमाएको तीनै विकेट रनआउटका रूपमा रह्यो। कविता कुँवर, पूजा, ईश्वरी विष्ट, रिया शर्मा, इन्दु, रजमती ऐरी तथा कविता जोशीले बहराइनविरुद्ध बलिङ गरेका थिए।

कप्तान इन्दुको अलराउन्ड प्रदर्शन

नेपालकी कप्तान इन्दु बर्माले बहराइनविरुद्धको महत्त्वपूर्ण प्रतिस्पर्धामा अलराउन्ड प्रदर्शन गरेकी थिइन्। प्रतिस्पर्धामा विकेटवहीन भए पनि इन्दुले कसिलो बलिङ गरेकी थिइन्। उनले तीन ओभरमा १३ रन खर्चिन्। लक्ष्य पछ्याएको ब्याटिङमा उनी आक्रामक रूपमा प्रस्तुत भइन्। इनिङ्सको एक समय नेपाल १.५ ओभरमा ८-३ को दयनीय अवस्थामा थियो। ०.५ ओभरमा नेपालले ओभर सम्भन्ना खड्कालाई ५ रनमा गुमाएको थियो। यसैगरी १.१ ओभरमा स्वी पोडार र रनमा आउट भइन्। अनुभवी खेलाडी कविता जोशी शून्यमा पेभेलियनमा फर्किइन्। उनले चार बलको सामना गरेकी थिइन्। त्यसपछि इन्दुले उपकप्तान पूजा महतोसँग चौथो विकेटका लागि १५ रनको साझेदारी गर्दै टोलीलाई ३.५ ओभरमा २३-४ को स्थितिमा राखिन्। पूजाले ११ बलमा दुई चौका प्रहार गरी १३ रन बनाइन्। इन्दुले इनिङ्समा केवल सात बल सामना गरी सर्वाधिक २४ रनको योगदान दिइन्। उनले ३२४.८५ को स्ट्राइकमा ब्याटिङ गरी चार चौका र एक छक्का प्रहार गरेकी थिइन्।

उनकै उत्कृष्ट ब्याटिङ प्रदर्शनमा नेपालले बहराइनलाई हराएको हो। बहराइनविरुद्ध पूर्वकप्तान रविना क्षेत्रीले पाँच बलमा ४ रन बनाइन्। बलिङमा बहराइनका लागि पथिथा सेठीले दुई ओभरमा १० रन खर्चेर तीन विकेट हात पार्न्। नेपालको जितमा महत्त्वपूर्ण योगदान दिएकी कप्तान इन्दु खेलकै म्यान अफ दी म्याच भइन्।

महालेखाको प्रतिवेदन

कार्यक्रम स्वीकृतिविना नै राखेपले गन्यो डेढ अर्ब खर्च

काठमाडौँ/ राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप)ले आर्थिक वर्ष ०८०/८१ मा युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयबाट प्राप्त एक अर्ब ४९ करोड ५१ लाख ९८ हजार रुपैयाँ बजेट कार्यक्रम स्वीकृत नगरी खर्च गरेको पाइएको छ। राखेपले मन्त्रालयबाट एक अर्ब ७८ करोड ५६ लाख ८० हजार रुपैयाँ प्राप्त गरे पनि बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत नै नगरी खर्च गरेको महालेखा परीक्षकको कार्यालयले जनाएको छ। महालेखा परीक्षकको ६२औँ वार्षिक प्रतिवेदनमा वार्षिक कार्यक्रम र बजेट स्वीकृत गरेर मात्र खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्थाविपरीत राखेपले खर्च गरेको उल्लेख छ।

प्रतिवेदनअनुसार गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष राखेपमा पेस्की वृद्धि भएको छ। राखेपमा आर्थिक वर्ष ०७९/८० सम्म एक अर्ब ४२ करोड ८४ लाख ६८ हजार पेस्की थियो। जसमध्ये २४ करोड ४४ लाख सात हजार रुपैयाँ फर्याउट भएको थियो। तर, ०८०/८१ मा तीन करोड ४० लाख ७६ हजार रुपैयाँ थप पेस्की बढेको छ। जसकारण राखेपमा एक अर्ब २१ करोड ८१ लाख ३७ हजार फर्याउट हुन बाँकी छ। प्रतिवेदनअनुसार राखेपले आफूखुसी अनुदान दिएकोसमेत खुलेको छ। राखेपले राष्ट्रिय खेल संघलाई खेलकुद कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुदानबापत दुई करोड ५० लाख रुपैयाँ प्रदान गरेको छ। १६ जेठ ०८१ मा सदस्यसचिवस्तरीय निर्णयअनुसार राखेपले २७ संघलाई न्यूनतम एक लाखदेखि अधिकतम ३४ लाखसम्म अनुदान दिएको थियो। यसैगरी, राखेपले १४ क्लबलाई ५० हजारदेखि नौ लाख रुपैयाँसम्म अनुदान दिएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ।

पूर्वाधार पूरा भएन

महालेखा परीक्षकको प्रतिवेदनमा राखेपले भौतिक पूर्वाधार पूरा गर्न नसकेको जनाएको छ। पाँचथरको फिदिमा रंगशाला तथा अन्य संरचना निर्माण गर्न १२ करोड १८ लाखको सम्झौता भए पनि काम पूर्ण नभएको जनाएको छ। यसैगरी, महालेखा परीक्षकले मूलपानी क्रिकेट एकेडेमी तथा रंगशाला निर्माण कार्यको काम पूरा हुन नसकेको औँल्याएको छ। आर्थिक वर्ष ०८०/८१ सम्म ४० करोड ७७ लाख खर्च भए पनि मूलपानीको रंगशाला निर्माण सम्पन्न हुन नसकेको प्रतिवेदनमा भनिएको छ।

विश्व टेस्ट च्याम्पियनले ३० करोड पाउने

अघिल्लो दुई संस्करणको तुलनामा यसपटक पुरस्कार राशि दोब्बर बनाइयो

एजेन्सी

अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट काउन्सिल (आइसिसी)ले विश्व टेस्ट च्याम्पियनसिप २०२३-२५ को फाइनलिस्टका लागि पुरस्कार राशि घोषणा गरेको छ। फाइनलिस्टको कुल पुरस्कार राशि ५.७६ मिलियन अमेरिकी डलर अर्थात् ४९.२७ करोड नेपाली रुपैयाँ रहेको छ। आइसिसीले यसपटक पुरस्कार राशिमा अघिल्लो दुई संस्करणको तुलनामा दोब्बरले वृद्धि गरेको हो। विजेता टोलीले ३.६ मिलियन अमेरिकी डलर अर्थात् ३०.८ करोड नेपाली रुपैयाँ प्राप्त गर्नेछ। सन् २०२१ र २०२३ को विजेताले १.६ मिलियन डलर पाएको थियो।

इंग्ल्यान्डको लड्स मैदानमा ११ देखि १५ जुनसम्म दक्षिण अफ्रिका र अस्ट्रेलियाबिच उपाधि भिडन्त हुनेछ। उपविजेताले २.१६ मिलियन अमेरिकी डलर अर्थात् १८.५ करोड नेपाली रुपैयाँ पाउनेछ। अघिल्लो संस्करण तुलनामा यसपटक उपविजेता टोलीको पुरस्कार राशि आठ लाख अमेरिकी डलर बढाइएको छ। दक्षिण अफ्रिकाले अंक तालिकामा शीर्ष

स्थान रहँदै अन्तिम दुई स्थान पक्का गरेको थियो। दक्षिण अफ्रिकाले फाइनल सुरक्षित गर्ने क्रममा पाकिस्तान, वेस्ट इन्डिज, बंगलादेश र श्रीलंकालाई हराएको थियो। दक्षिण अफ्रिकाले

भारतसँगको घरेलु शृंखला बराबरीमा सकाएको थियो। दक्षिण अफ्रिकाले पहिलोपटक फाइनलमा स्थान बनाएको हो। अस्ट्रेलिया लगातार दोस्रोपटक फाइनल पुगेको हो।

खेल संक्षेप

न्युन र ग्रिनल्यान्ड क्वार्टरफाइनलमा

काठमाडौँ/ न्युन र ग्रिनल्यान्ड आर्जेन्टिना कप अन्तरविद्यालय बास्केटबल प्रतियोगिताको जुनियर पुरुषको क्वार्टरफाइनलमा प्रवेश गरेका छन्। बिहीबार भएको खेलमा न्युनले गोल्डेनपिकलाई २८-२७ ले पराजित गर्‍यो। ग्रिनल्यान्डले एन्जल्स हार्टलाई २६-२२ ले हरायो। सोही स्पर्धामा पारामाउन्टले क्यान्भास वसन्त ऋतुलाई २५-१८ ले पाखा लगायो। भ्याली पब्लिकले आयोजक बसुन्धरा नेसनल एकेडेमी (बिएनए) माथि ४७-३५ को जित निकाली अन्तिम आठको स्थान पक्का गरेको छ।

अब सेमिफाइनल प्रवेशका लागि लालीगुराँस नेसनल एकेडेमीले क्यान्भासको सामना गर्नेछ। अर्को खेल पारामाउन्ट र ग्रिनल्यान्डबिच हुनेछ। भ्याली पब्लिक र गोल्डेनपिकबिच तेस्रो क्वार्टरफाइनल हुनेछ। अन्तिम खेल न्युन र स्किब्सबिच हुने आयोजकले जनाएको छ। प्रतियोगिताको सिनियर महिलामा केभिकेएसएसले बिएनएलाई २४-१८ ले हरायो। फेरिल्यान्डले टिआइएलाई २८-२२ को रकोरमा पराजित गर्‍यो।

हेटौँडामा प्रदेश स्पोर्ट्स अवार्ड हुने

मकवानपुर/ बागमती प्रदेश सरकारअन्तर्गत युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयको आयोजनामा ४ जेठमा पहिलोपटक 'प्रदेश स्पोर्ट्स अवार्ड एन्ड युथ समिट' आयोजना हुने भएको छ। प्रदेश युवा तथा खेलकुदमन्त्री मीनकृष्ण महर्जनले बिहीबार खेलाडी, प्रशिक्षक तथा खेल पत्रकारको योगदानस्वरूप स्पोर्ट्स अवार्ड आयोजना गर्न लागेको बताए। प्रतिभावान् खेलाडीको विदेश पलायन रोकन तथा खेलकुद क्षेत्रलाई प्रोत्साहन दिन अवार्ड महत्त्वपूर्ण हुने महर्जनको भनाइ छ।

'यस्ता पुरस्कार तथा सम्मानले नयाँ पुस्तालाई समेत खेल क्षेत्रमा लाग्न प्रेरणा मिल्छ,' उनले भने। वर्षका उत्कृष्ट महिला र पुरुष खेलाडी, प्रशिक्षक, युवा खेलाडी, लोकप्रिय खेलाडी, खेल पत्रकार, बागमती खेलकुदको सान तथा लाइफटाइम एचिभमेन्ट गरी १२ जनालाई पुरस्कृत गरिनेछ।

एन्फा अध्यक्षलाई अदालतमा उपस्थित हुन आदेश

नयाँ पत्रिका

उच्च अदालत पाटनले अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा) का अध्यक्ष पंकजबिक्रम नेम्वाङलाई सात दिनभित्र लिखित जवाफसहित अदालतमा उपस्थित हुन आदेश दिएको छ। २६ वैशाखमा काभ्रेको धुलिखेलमा भएको नियमित साधारणसभामा एन्फाका पूर्वअध्यक्ष गणेश थापालाई प्रवेश रोक लगाइएको थियो। त्यसलगत्तै थापाले अदालतमा अवहेलना मुद्दा दायर गरेका थिए।

उच्च अदालतका न्यायाधीशद्वय खडानन्द तिवारी र डिल्लीरत्न श्रेष्ठको इजलासले बिहीबार उक्त मुद्दाको सुनवाई गर्दै नेम्वाङलाई सात दिनभित्र लिखित जवाफसहित उपस्थित हुन आदेश दिएको हो। यसअघि २४ वैशाखमा उच्च अदालत पाटनले थापालाई साधारणसभामा उपस्थित हुनका लागि नरोक्त आदेश दिएको थियो। यो

आदेशविरुद्ध एन्फा भ्याकेटमा गए पनि अदालतले खारेज गरेको थियो। आफ्नो पक्षमा निर्णय आएपछि सहिद स्मारक 'बी' डिभिजन क्लब आरसी ३२ का प्रतिनिधि थापा साधारणसभामा सहभागी हुन धुलिखेल पुगेका थिए। तर, एन्फाले साधारणसभामा प्रवेश गर्ने कार्ड नै उपलब्ध गराएन। एन्फाले काठमाडौँ जिल्ला फुटबल संघका सदस्य गौरव थापालाई पनि साधारणसभामा सहभागी हुन रोक लगाएको थियो।

यसैबिच एन्फाले आरसी ३२ र काठमाडौँ जिल्लालाई पत्र लेख्दै साधारणसभामा किन सहभागी नभएको प्रश्न सोधेको छ। थापाले नेपालको संविधान २०७२ को धारा १३९ (२) र न्याय प्रशासन ऐन, २०७३ को दफा १७ (२) र (४) बमोजिम कारबाहीको माग गरेका छन्। अदालतको अवहेलना प्रमाणित भए नेम्वाङलाई एक वर्ष कैद र १० हजार रुपैयाँ जरिवाना हुन सक्छ।

Government of Bagmati Province
Ministry of Water Resources, Energy and Irrigation
Water Resources and Irrigation Development Division Office
Bharatpur, Chitwan

Notice of Intention to Award Contract

Date of publication: 16th May 2025

As per our invitation for Bid published on "Naya Patrika " National Daily on 2nd March 2025 with Submission of Bids up to 12:00 hrs, 1st April 2025 and their evaluation, this is to notify to all the concerned bidders who submitted their bids for below mentioned package that the Lowest Evaluated Substantially Responsive bidder as indicated below has been selected to be award the contract. This notice has been published pursuant to clause 27 (2) and 27(3) of Public Procurement Act 2063 for purpose of clause 47 of the same Act.

SN	Bid No.	Contractor	Bid Price (Excluding VAT & Including PS)
1.	WRIDDCHIT/CHYADRAA/ NCB-03/81-82	M/S Jimba- New Buildcon- Milan JV, Bhaktapur Madhyapur, Thimi-17 Magargaun	3,24,29,397.98

Division Chief

Panauti Municipality
Office of the Municipal Executive
Panauti, Kavre
Bagmati Province, Nepal

Invitation for Electronic Revenue Bids

Second Date of Publication: 2082/02/02
Last date of submission: 2082/02/08

The Office of the Municipal Executive, Panauti Municipality invites electronic bids from Nepalese Eligible Bidders for maintaining the depth of roshi kalati river by clearing devris, sand and soil settled due to flooding of 2081 Ashoj 10, 11, 12 and sales of those products as per norms. Eligible Bidders may obtain further information from the www.bolpatra.gov.np and Office of the Municipal Executive, Panauti Municipality, Kavre.

S.N.	Contract Identification No.	Description of Project	Bid Document Fee, Nrs.	Bid Security Amount Nrs.	Minimum revenue to be collected without VAT	Remarks
1.	panauti/ayethekka/ 2081/82-01	Collection and sales of soil, sand, stone and devris from roshi and kalati river as per approved IEE norms. And maintaining required depth.	3000	350000	6828716.59	(Highest revenue providing bidder for mentioned quantity will be awarded)

Panauti Municipality.